

Hälso- och sjukvårds- barometern 2020

BEFOLKNINGENS ATTITYDER TILL, FÖRTROENDE FÖR
OCH UPPFATTNING OM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Hälsa- och sjukvårds- barometern 2020

BEFOLKNINGENS ATTITYDER TILL, FÖRTROENDE FÖR
OCH UPPFATTNING OM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

Upplysningar om innehållet:
Sofia Tullberg, sofia.tullberg@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2021
ISBN: 978-91-7585-916-3
Text: Institutet för kvalitetsindikatorer och
Sveriges Kommuner och Regioner
Foto: Scandinav bildbyrå/Astrakan Images
Produktion: Advant

Innehåll

- 4 Kapitel 1. Inledning
- 5 Kapitel 2. Sammanfattning
- 6 Kapitel 3. Metod
- 10 Kapitel 4. Resultat från 2020 års undersökning
 - 10 Tillgång till hälso- och sjukvård
 - 13 Förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet
 - 15 Förtroende för sjukhusen
 - 17 Förtroende för hälso-/vårdcentraler
 - 19 Förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin
 - 21 Väntetider till besök och behandling på sjukhus
 - 23 Väntetider till besök på hälso-/vårdcentral
 - 25 Inställning till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster
 - 27 Inställning till vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik
 - 29 Inställning till större möjligheter att kunna vårdas hemma med stöd av digital teknik
 - 31 Vård på lika villkor
- 33 Bilaga 1. Andel som besökt hälso- och sjukvården, per region samt för riket
- 34 Bilaga 2. Fakta om respondenterna
- 35 Bilaga 3. Antal svar per region samt totalt för riket

Inledning

Det är en genomgående positiv trend i resultaten från Hälsa- och sjukvårdsbarometern som genomfördes under hösten 2020. En allt större andel av befolkningen anser sig ha tillgång till den vård de behöver, att väntetiderna till sjukhus och hälso-/vårdcentraler är rimliga samt att vården ges på lika villkor. Även de frågor som berör förtroendet för hälso- och sjukvården i sin helhet, för sjukhusen och för hälso-/vårdcentralerna utvecklas i positiv riktning jämfört med 2019.

Coronapandemin har onekligen satt sin prägel på året 2020, och en tydlig majoritet av invånarna känner förtroende för hur deras region har hanterat pandemin.

Hälsa- och sjukvårdsbarometern är en nationell undersökning som avser att fånga befolkningens attityder till, förtroende för och uppfattning om svensk hälso- och sjukvård. Befolkningens syn på hälso- och sjukvården är ett viktigt perspektiv att

ha med i arbetet med att planera, leda, styra och förbättra regionernas verksamhet. Att följa upp befolkningens förtroende, upplevelse av tillgång till sjukvård och inställningar i olika frågor är en viktig del för att kunna föra en demokratisk dialog och identifiera förbättringsområden. Hur invånarnas uppfattning utvecklar sig över tid är även intressant i relation till förändringar som görs och händelser som sker, både lokalt och nationellt. Det kan till exempel handla om beslut, reformer och insatser av olika slag som syftar till att förbättra för befolkningen.

Denna rapport presenterar resultatet för riket samt per region för samtliga nationellt gemensamma frågor som ställts i 2020 års undersökning.

Undersökningsföretaget Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator) har genomfört undersökningen på uppdrag av samtliga regioner. Arbetet samordnas av Sveriges Kommuner och Regioner, SKR.

Sammanfattning

Tillgången till hälso- och sjukvård upplevs som god

Merparten av invånarna i Sverige, 88 procent, svarar att de har tillgång till den hälso- och sjukvård som de behöver. Resultatet ligger något högre jämfört med föregående år då andelen instämmande var 84 procent. Därutöver upplever invånarna att väntetider för behandling på sjukhus samt hälso-/vårdcentraler är rimliga i större utsträckning än vid senaste mätningen. 56 procent menar att väntetiderna till besök och behandling på sjukhus är rimliga, medan motsvarande andel för hälso-/vårdcentraler är 71 procent. Det är en ökning med 8 respektive 9 procentenheter jämfört med 2019.

Förtroendet för hälso- och sjukvården ökade under 2020

69 procent av invånarna menar att de har ett stort eller ganska stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet i sin egen region. Det är en förbättring om nio procentenheter i jämförelse med resultatet 2019. Den positiva utvecklingen inne-

fattar även förtroendet för sjukhus samt hälso-/vårdcentraler, vilket ökar med sju procentenheter jämfört med 2019. Även andelen som upplever att vården ges på lika villkor ökar i årets mätning.

Positiv bild gällande användandet av 1177 Vårdguidens e-tjänster

79 procent av invånarna är positivt inställda till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster. Samtidigt uppger 46 procent att de är positivt inställda till att få vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik, och 59 procent är positivt inställda till större möjligheter att vårdas hemma genom hembesök varvat med stöd av digital teknik.

Högt förtroende för regionernas hantering av coronapandemin

73 procent av invånarna har mycket eller ganska stort förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin i sin region. Andelen med mycket eller ganska lågt förtroende är 9 procent.

Metod

Urval

Målgruppen för undersökningen är invånare i Sverige i åldern 18 år och uppåt. Ett obundet slumpmässigt individurval stratifierat på regioner samt i vissa fall områden/kommuner/stadsdelar har genomförts.

Frågeformulär

2020 års nationellt gemensamma enkät består av en basmodul med åtta frågor, fyra bakgrundsfrågor, tre temafrågor samt en särskild fråga relaterad till covid-19-pandemin. Regioner har även haft möjlighet att lägga till egna regionspecifika frågor.

Årets temafrågor berör användningen av 1177 Vårdguidens e-tjänster samt inställningen till vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik och möjligheten att vårdas hemma.

Webbenkäten har varit möjlig att besvara på åtta språk; svenska, engelska, finska, spanska, somaliska, farsi, arabiska, samt på samiska i vissa regioner.

Insamlingsmetod

Undersökningen har genomförts med en så kallad mixad datainsamlingsmetod där svar samlas in både via en webbenkät och via telefonintervjuer. Motsvarande metod har använts från 2016 och framåt.

Samtliga i urvalet har inledningsvis fått ett postalt webbkodsbrev med personliga inloggningsuppgifter till en webbenkät.

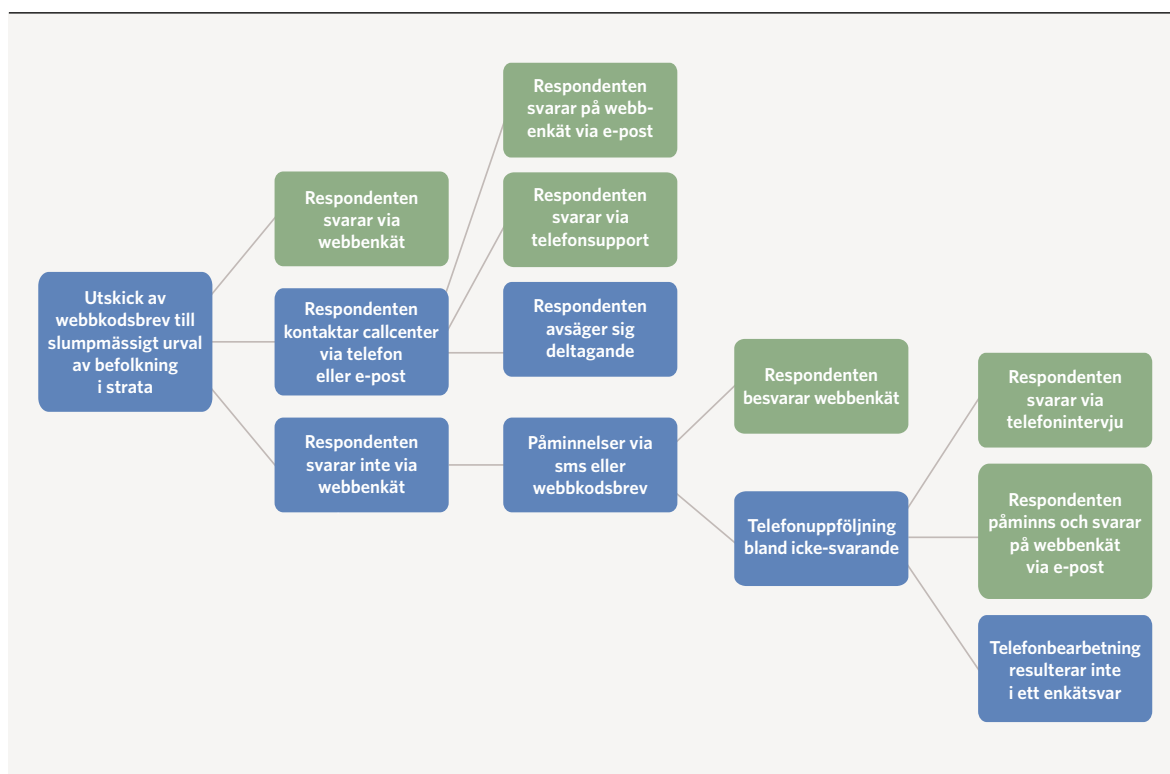
Utöver webbkoden kunde även respondenten logga in via en personlig QR-kod. Kort information har funnits på sju till elva språk om möjlighet att besvara enkäten via webben samt få information på aktuellt språk.

Under hela datainsamlingsperioden har respondenter haft möjlighet att kontakta Indikator via telefon eller e-post vid frågor. Respondenter hade även möjlighet att ringa in för att genomföra enkäten via telefon under hela datainsamlingsperioden. De allra flesta som tagit kontakt har varit äldre personer som inte haft möjlighet att besvara frågorna via webben.

För årets mätning skickades SMS-påminnelser ut vid två tillfällen. Utskicken riktade sig mot underrepresenterade grupper för att säkerställa representativitet gentemot befolkningssammansättningen.

Totalt samlades 50 854 svar in under 2020, vilket var högre än målantalet om 42 090.

FIGUR 1. Översikt av insamlingsmetod

Insamlingsperiod

Datainsamlingen för 2020 års undersökning har genomförts mellan 28 september–27 november. Insamlingsperioden skiljer sig mot föregående år. Vanligtvis sker insamlingen av svar uppdelat på två undersökningsperioder – april och maj respektive under oktober och november – med en sammanslagen redovisning för helåret. För 2020 genomfördes ingen insamlingen under våren, pga pandemin, utan istället genomfördes insamlingen av motsvarande helårsvolym enkätsvar under höstperioden. Detta kan ha viss påverkan på jämförbarheten av resultaten mellan åren.

Redovisning av resultat

På kommande sidor redovisas övergripande resultat för 2020 års Hälso- och sjukvårdsbarometer.

För de olika attitydfrågorna redovisas svarsfördelningen bland de som har en åsikt i aktuell fråga. Till höger om stapeldiagrammen anges hur stor andel av samtliga svarande som angivit ”vet ej” i aktuell fråga. En hög andel som svarat ”vet ej” indikerar att många respondenter inte har någon erfarenhet av aktuellt område och/eller upplever att frågan är svår att ta ställning till. Längst till höger om graferna redovisas resultat för år 2019 vad gäller andelen positiva/instämmande.

Signifikans

I de regionjämförande diagrammen visas signifikans utifrån ett 95-procentigt konfidensintervall.

- ✦ En stjärna (*) vid resultatsiffran anger att värdet, med 95-procents säkerhet, är högre än rikets värde.
- ✦ Två stjärnor (**) vid resultatsiffran anger att värdet, med 95-procents säkerhet, är lägre än rikets värde.
- ✦ Ingen markering vid resultatsiffran anger att skillnaden mot rikets värde inte är statistiskt säkerställd.

Viktning av resultat

Undersökningens urval har stratifierats i syfte att få tillräckligt med svar baserat per region och ev. regiondel/stadsdel. Då regionernas urvalsstorlek i Hälso- och sjukvårdsbarometern inte speglar fördelningen av invånarna i riket riskerar resultat på riksnivå att bli skevt. Respondenterna har därför viktats utifrån den region eller regionsdel de tillhör för att spegla resultatet för hela befolkningen. Vikter för 2020 baseras på invånare 18 år eller äldre per den 1 november 2019.

Representativitet och påverkan på resultat

Svarsbenägenheten i Hälso- och sjukvårdsbarometern varierar mellan olika grupper av invånare, vilket är vanligt i denna typ av undersökning. Exempelvis svarar personer i äldre åldersgrupper i högre utsträckning jämfört med personer i yngre åldersgrupper.

I diagram 1 redovisas svarsfördelningen bland personer i olika åldersgrupper. Respondenter i åldersgruppen 60–69 år och uppåt är något överrepresenterade, medan respondenter mellan 18–49 år är något underrepresenterade. Detta kan tänkas ha viss inverkan på totalresultaten då äldre personer generellt instämmer i något högre grad till de olika påståendena än yngre personer gör.

I diagram 2 redovisas svarsfördelningen bland män och kvinnor i jämförelse med könsfördelningen i rikets befolkning 2020. Den totala fördelningen över årets undersökning speglar fördelningen i riket i stort.

DIAGRAM 1. Åldersfördelning bland respondenter respektive bland rikets befolkning (oviktat)

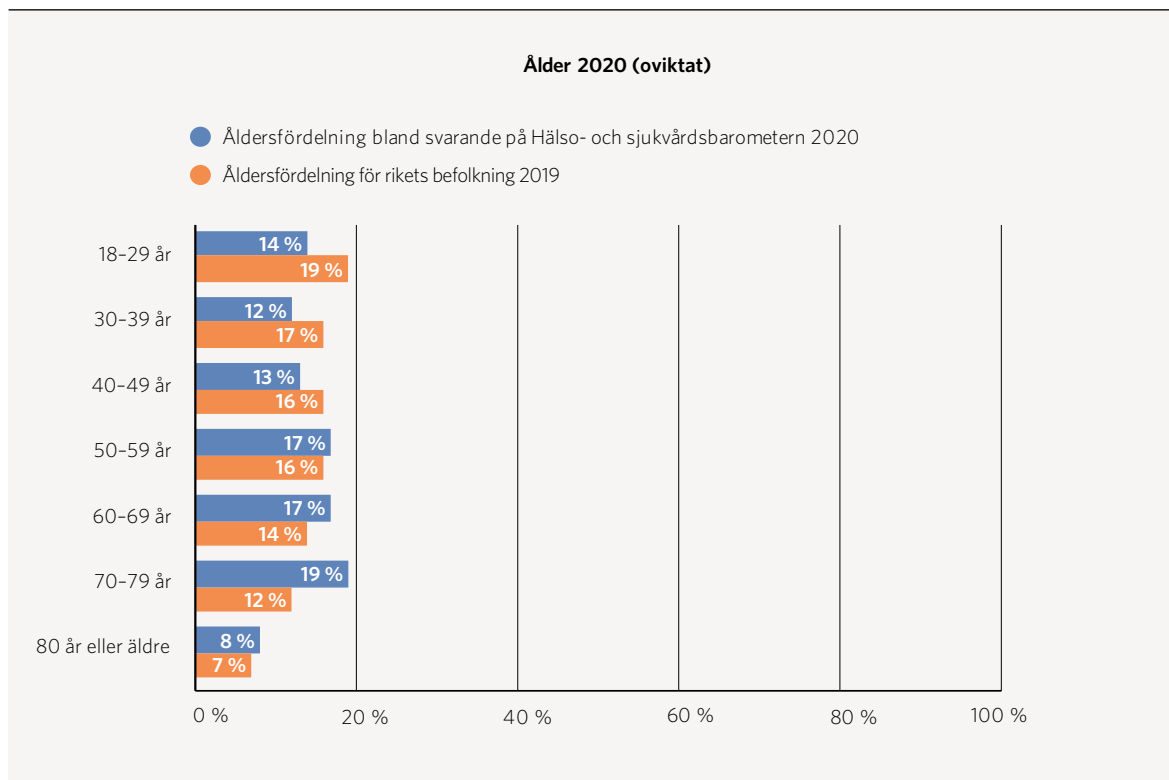
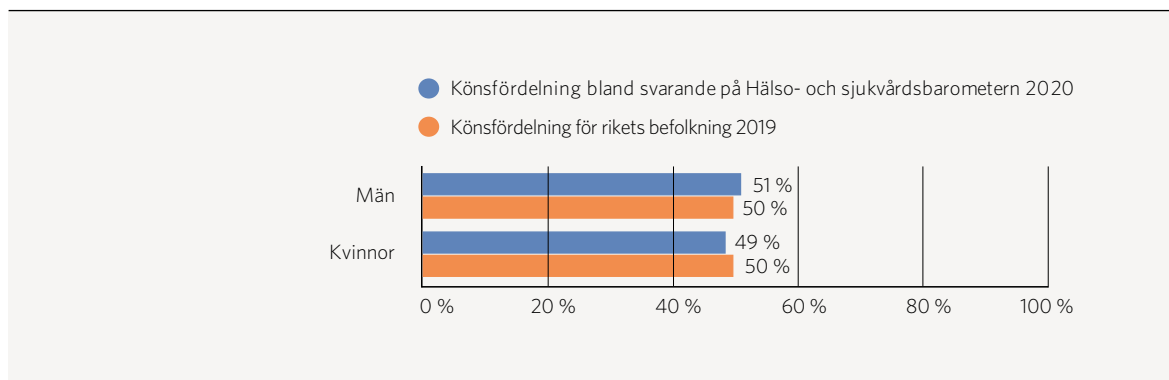

DIAGRAM 2. Könsfördelning bland respondenter respektive bland riket befolkning (oviktat)

Resultat från 2020 års undersökning

Tillgång till hälso- och sjukvård

Fler invånare anser sig ha tillgång till den hälso- och sjukvård som de behöver.

Merparten av invånarna i Sverige, 88 procent, svarar att de har tillgång till den hälso- och sjukvård som de behöver. Resultatet ligger något högre jämfört 2019, då andelen instämmande var 84 procent. Den region där störst andel invånare anser sig ha tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver är Region Jönköpings län, där hela 94 procent instämmer helt eller delvis.

Generellt små attitydskillnader mellan olika åldersgrupper

I samtliga åldersgrupper är det en klar majoritet som är nöjda med tillgången till hälso- och sjukvård. De som är 60 år eller äldre är mer nöjda med tillgången jämfört med de som är yngre. I åldersgruppen 80 år och äldre svarar hela 94 procent att de har tillgång till den vård de behöver. Andelen instämmande har ökat i samtliga åldersgrupper i jämförelse med 2019.

Uppfattningen skiljer sig inte nämnvärt mellan kvinnor och män.

Huruvida invånarna upplever att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver varierar utifrån hur de själva skattar sitt eget allmänna hälsotillstånd. De som upplever att deras allmänna hälsotillstånd är bra eller mycket bra anser sig ha tillgång till den vård de behöver i större utsträckning än de som upplever att deras hälsotillstånd är dåligt eller mycket dåligt. Andelen instämmande har ökat oavsett egenskattat allmänt hälsotillstånd.

Upplevelsen av tillgång till vård ökar även oavsett födelseland. Skillnaden mellan de som är födda i Sverige och personer födda utanför Europa ökar dock jämfört med tidigare år. Det skiljer 11 procentenheter mellan grupperna, där de som är födda i Sverige i högre grad instämmer i påståendet att de har tillgång till den sjukvård de behöver. 89 procent jämfört med 78 procent.

DIAGRAM 3. Jag har tillgång till den hälso- och sjukvård jag behöver, svar fördelat geografiskt

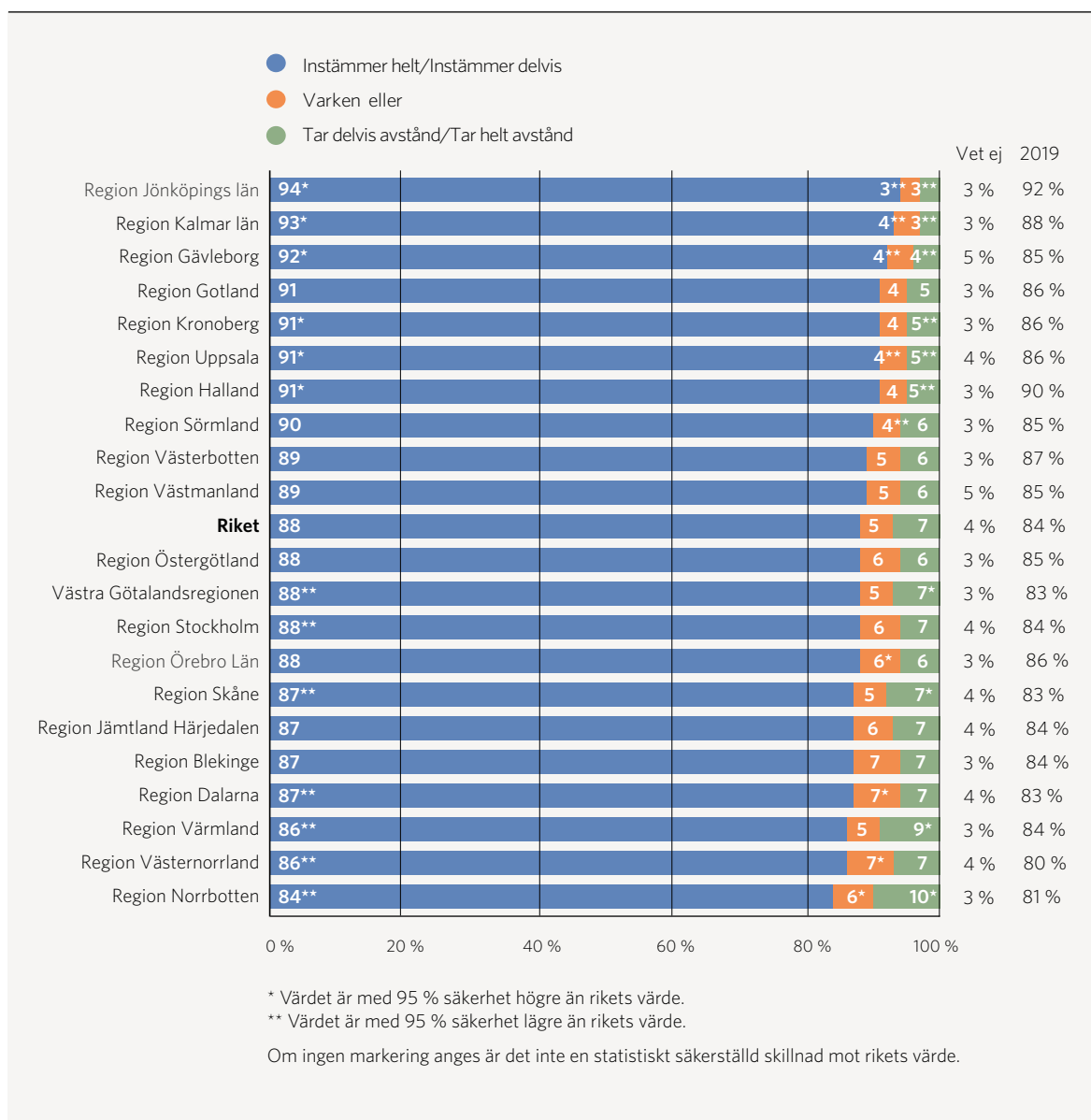

DIAGRAM 4. Jag har tillgång till den hälso- och sjukvård jag behöver

Andel som instämmer helt eller delvis, svar fördelat på åldersgrupper

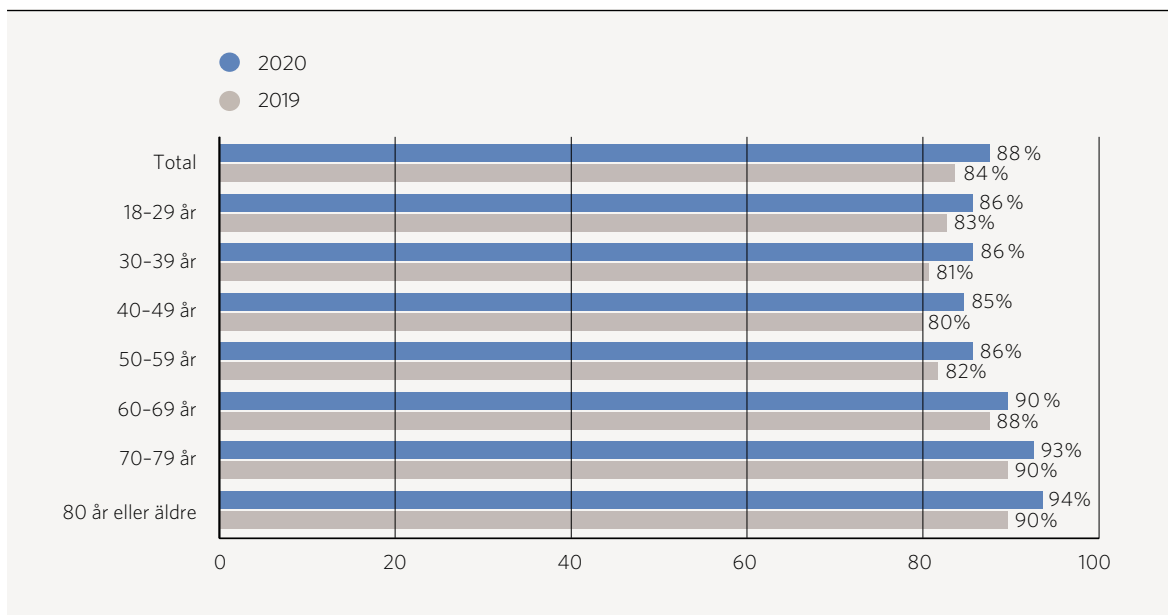
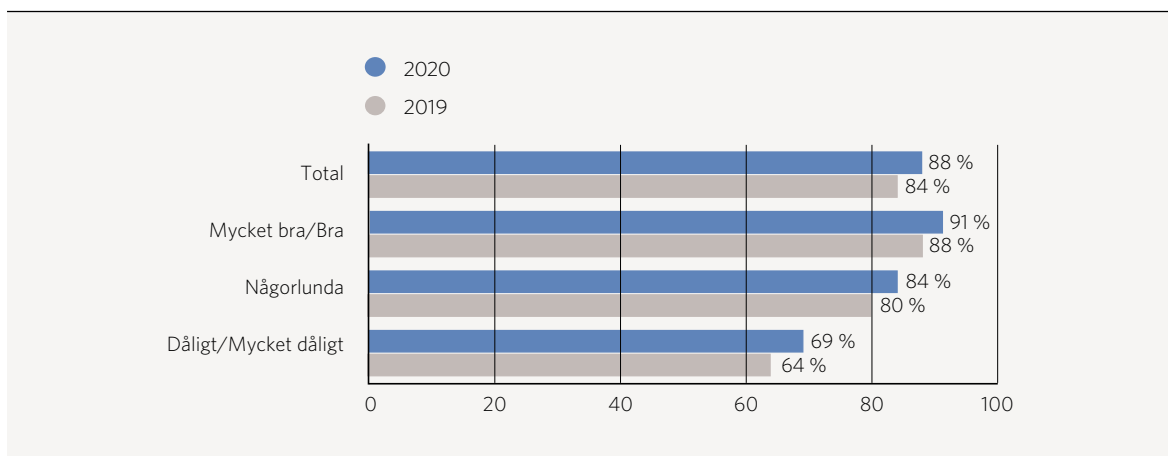

DIAGRAM 5. Jag har tillgång till den hälso- och sjukvård jag behöver

Andel som instämmer helt eller delvis, svar fördelat på upplevt allmänt hälsotillstånd

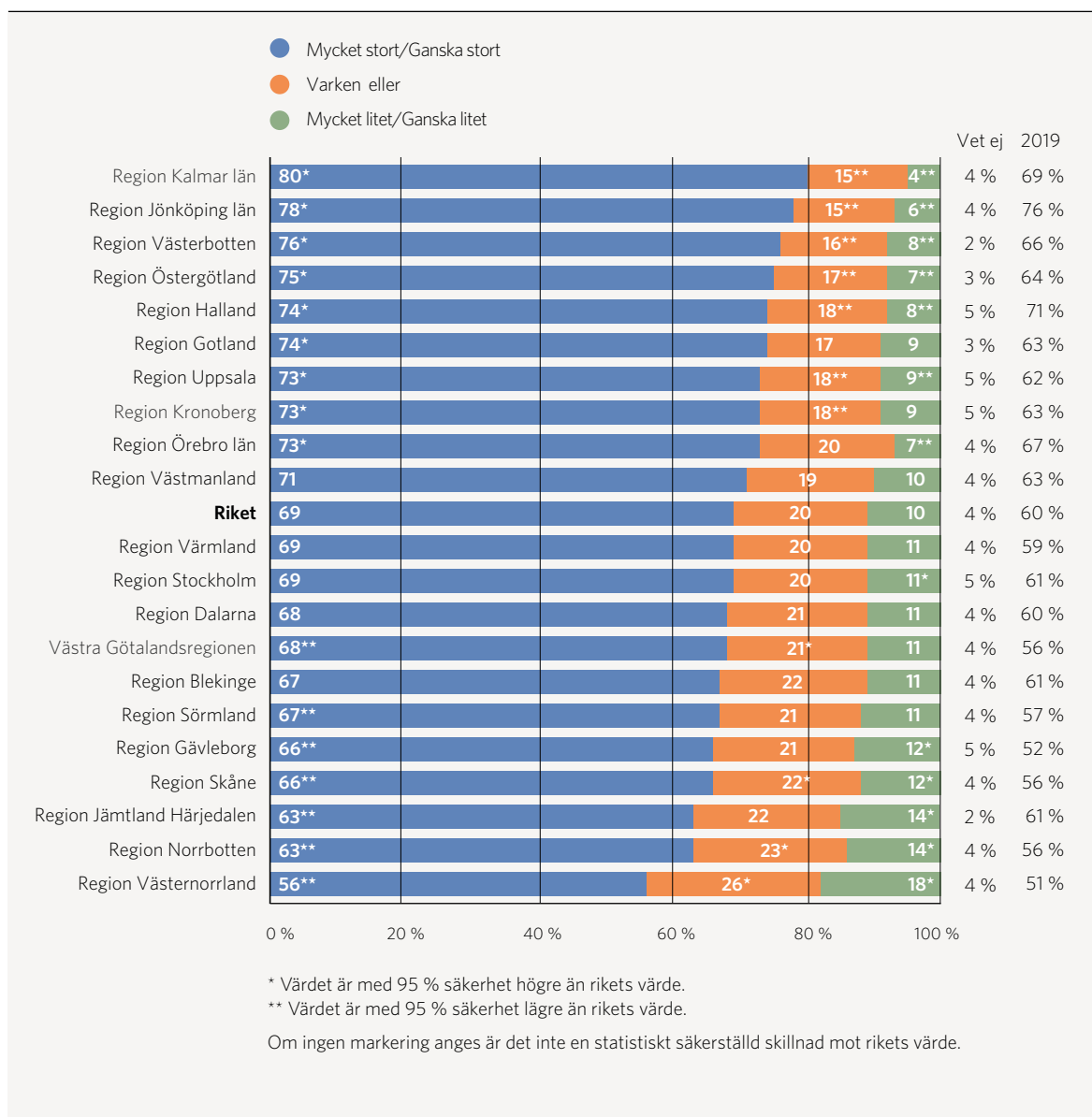
Förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet

De flesta har ett stort och högre förtroende för hälso- och sjukvården

Två av tre invånare svarar att de har ett stort eller ganska stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet i sin egen region. Det är en förbättring om nio procentenheter i jämförelse med resultatet 2019.

Andelen som har förtroende skiljer sig emellertid åt mellan regionerna, från 56 procent i Region Västernorrland till mer än 80 procent i Region Kalmar län. Generellt har regionernas resultat ökat med några procentenheter, för andelen med stort eller ganska stort förtroende.

DIAGRAM 6. Förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet i sin region, svar fördelat geografiskt

Ökat förtroende för hälso- och sjukvården

Det finns relativt stora skillnader i attityder mellan olika åldersgrupper vad gäller förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet i den egna regionen. Men förtroendet ökar betydande i samtliga åldersgrupper jämfört med 2019. I gruppen 50–59 år är ökningen hela 10 procentenheter. Bland personer 80 år och äldre är det 80 procent som har ett stort eller mycket stort förtroende. Motsvarande siffra i åldersgruppen 40–49 år är 64 procent.

Skillnaden mellan de som upplever ett bra hälsotillstånd och de som uppger att de mår dåligt är hela 28 procentenheter. Oavsett egenskattat hälsotillstånd ökar dock förtroendet i årets mätning. I gruppen med ett dåligt eller mycket dåligt hälsotillstånd är ökningen hela 11 procentenheter.

Förtroendet ökar även i samtliga grupper sett till födelseland. Födda i Sverige eller övriga Norden har ett högre förtroende än personer födda i eller utanför övriga Europa.

Män har något högre förtroende än kvinnor, 71 procent jämfört med 68 procent.

DIAGRAM 7. Förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet i sin region

Andel med stort eller mycket stort förtroende, svar fördelat på åldersgrupper

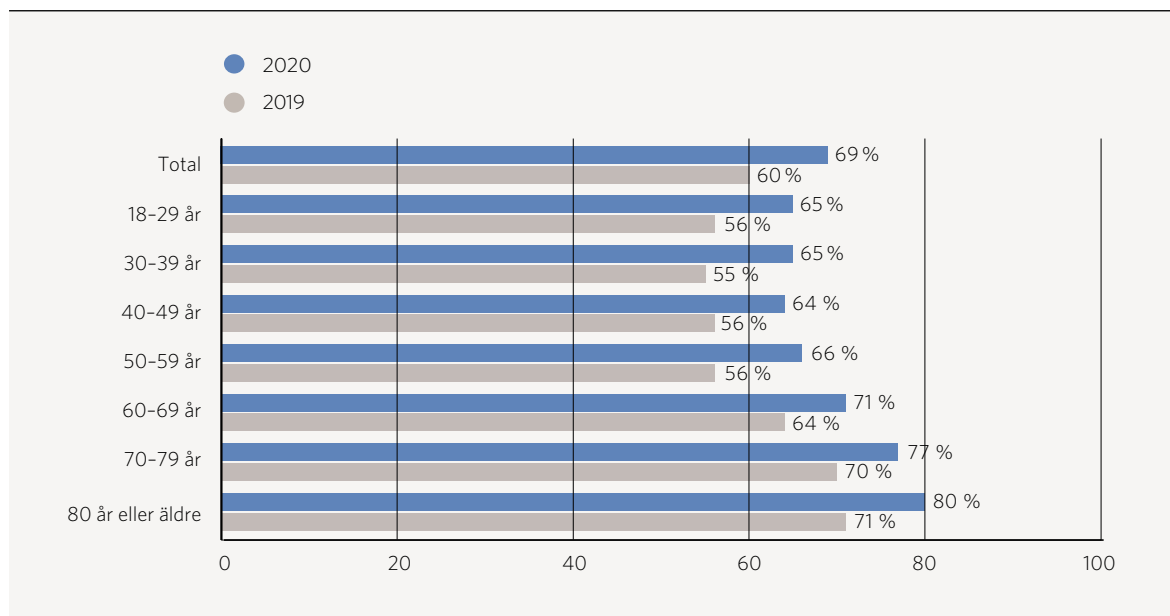
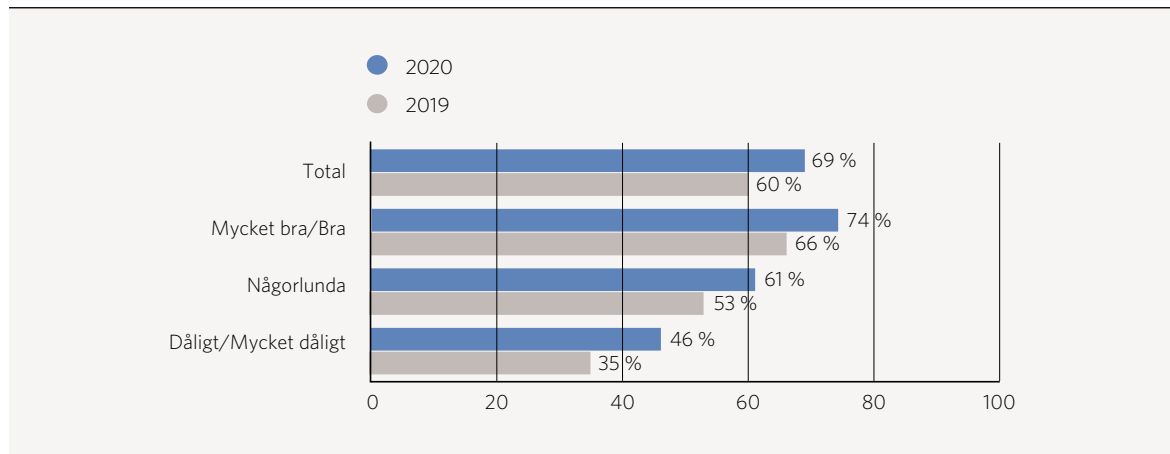

DIAGRAM 8. Förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet i sin region

Andel med stort eller mycket stort förtroende, svar fördelat på upplevd allmänt hälsotillstånd

Förtroende för sjukhusen

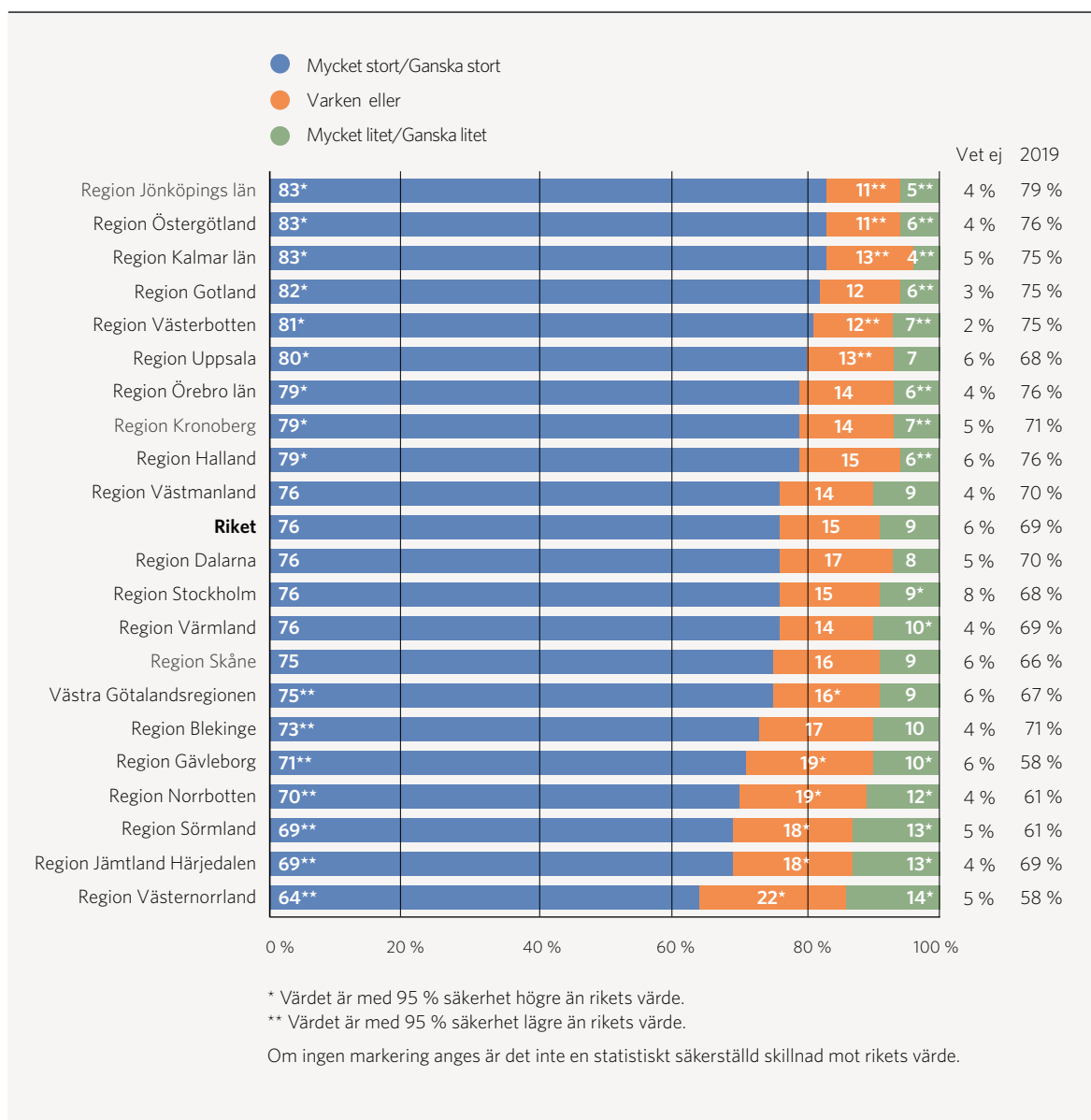
Tre av fyra har stort förtroende

Mer än tre av fyra invånare har mycket stort eller ganska stort förtroende för sjukhusen i sin egen region. I jämförelse med 2019 motsvarar detta en ökning om sju procentenheter. Även på regionnivå noteras en positiv utveckling jämfört med föregående mätning, då en övervägande majoritet av regionerna har en större andel instämmande i år.

Förtroendet för sjukhusen är högst i Region Jönköpings län och lägst i Region Västernorrland.

Region Jämtland Härjedalen är den enda region där invånarnas förtroende för sjukhusen inte har ökat jämfört med föregående år.

DIAGRAM 9. Förtroende för sjukhusen i sin region, svar fördelat geografiskt

Störst förtroende för sjukhus bland de äldre

Skillnaden mellan olika åldersgrupper vad gäller förtroende för sjukhusen är fortsatt stor, även om den har minskat något. Sedan 2019 har en ökning av andelen som har ett stort eller mycket stort förtroende för sjukhusen ökat bland alla åldrar. Den största förändringen kan utläsas för åldersgruppen 50–59 år där andelen med stort eller ganska stort förtroende har ökat med nio procentenheter.

I gruppen som är födda i Sverige uppger 77 procent att det har ett stort eller mycket stort förtroende för sjukhus, jämfört med 64 procent bland personer födda utanför Europa.

Personer med ett sämre självskattat allmänt hälsotillstånd har lägre förtroende för sjukhusen. Endast drygt hälften anger att de har ett högt förtroende.

Förtroendet ökar i samtliga grupper oavsett kön, ålder, födelseland eller upplevt hälsotillstånd.

DIAGRAM 10. Förtroende för sjukhusen i sin region
Andel med stort eller mycket stort förtroende, svar fördelat på åldersgrupper

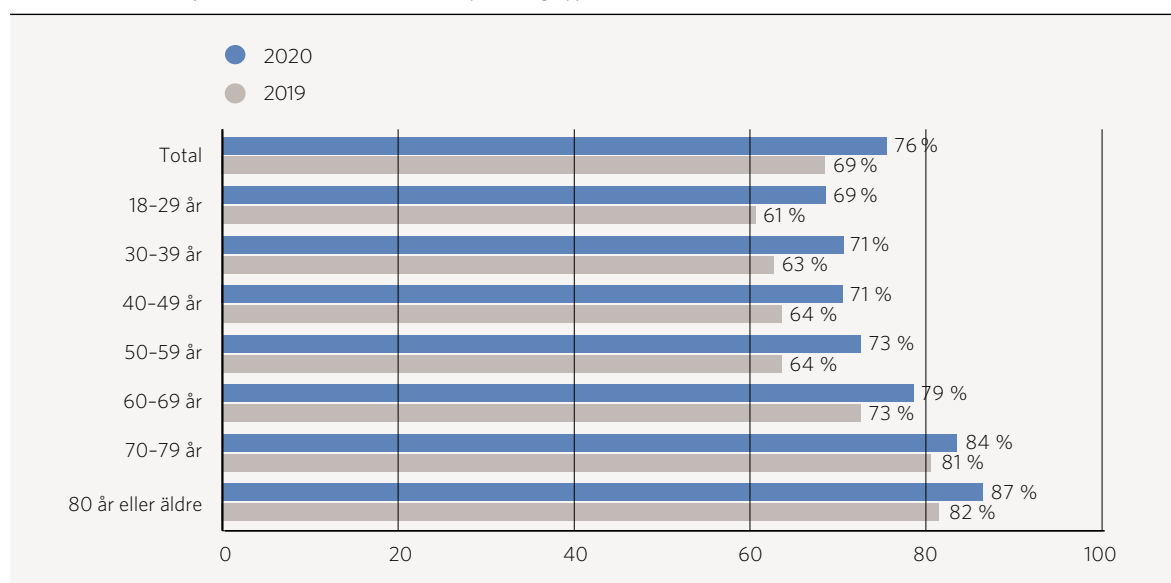
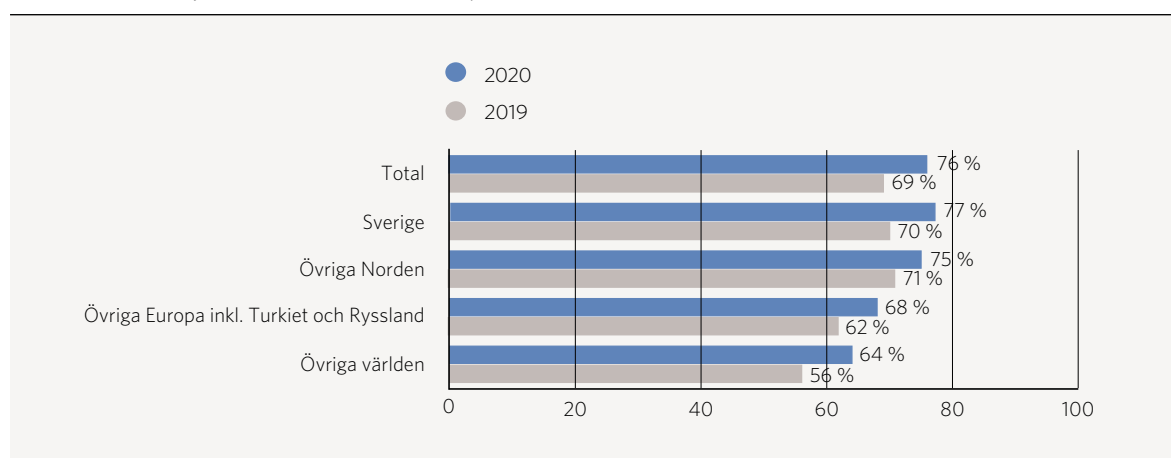

DIAGRAM 11. Förtroende för sjukhusen i sin region
Andel med stort eller mycket stort förtroende, svar fördelat på födelseland

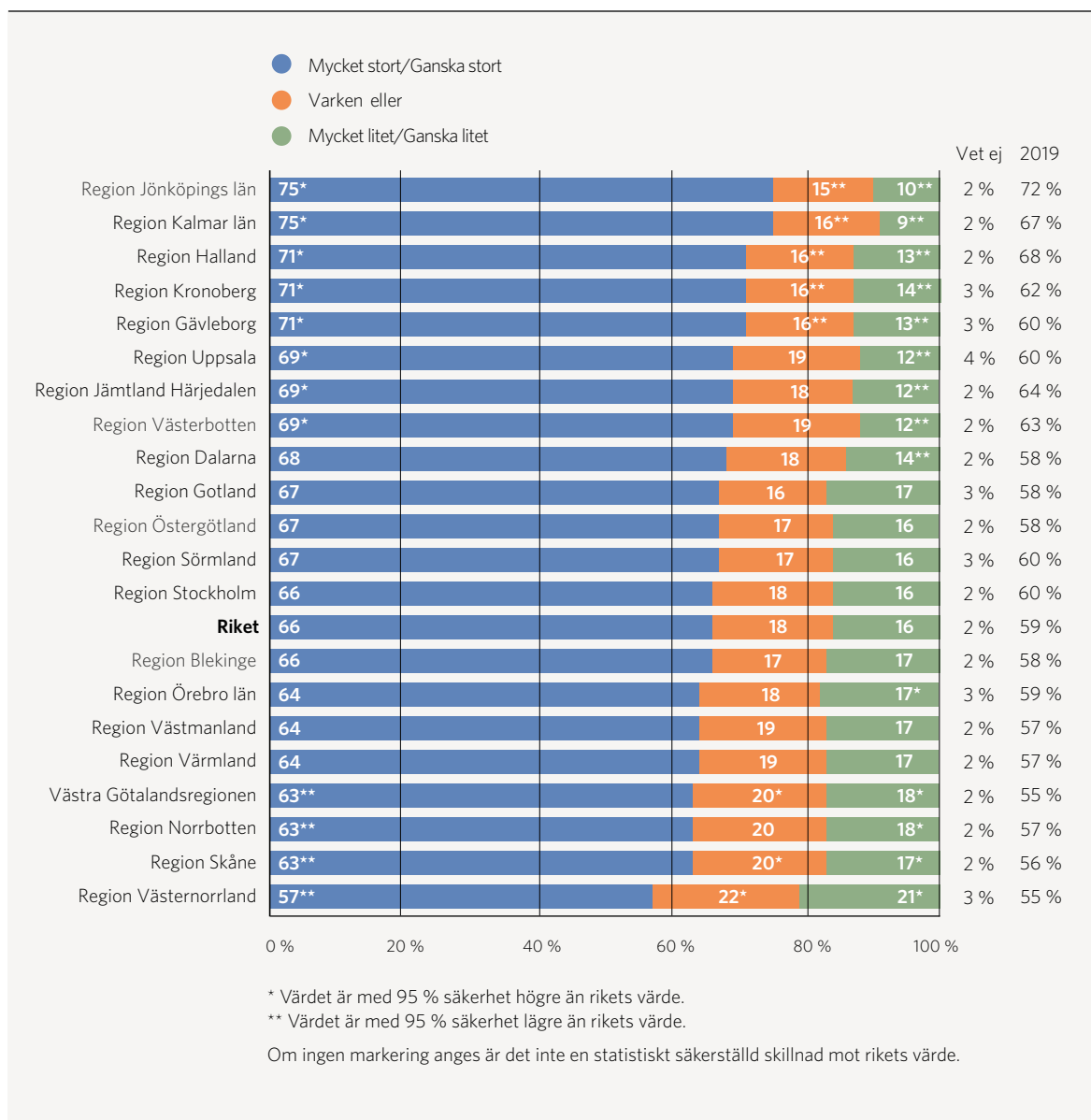
Förtroende för hälso-/vårdcentraler

Förtroendet stiger i hela landet

Två av tre invånare svarar att de har ett stort eller ganska stort förtroende för hälso-/vårdcentraler i sin egen region. Andelen som har förtroende ligger tio procentenheter lägre jämfört med motsvarande

resultat för sjukhusen. Förtroendet för hälso-/vårdcentraler är precis som 2019 högst i Region Jönköping län och Region Kalmar län. Förtroendet för hälso-/vårdcentralerna stiger i hela landet.

DIAGRAM 12. Förtroende för hälso-/vårdcentraler i sin region, svar fördelat geografiskt

Lägre förtroende bland personer med sämre allmänt hälsotillstånd

Trenden från tidigare mätningarna håller i sig och förtroendet för hälso-/vårdcentraler tenderar att öka med stigande ålder. Förtroendet är högst bland personer som är 60 år eller äldre. Förtroendet ökar i samtliga åldersgrupper.

Andelen som uppger att de har högt förtroende för hälso- och vårdcentraler ökar oavsett hälsotillstånd. Förtroendet skiljer sig emellertid mellan de olika grupperna där personer som uppger att de har ett bra eller mycket bra allmänt hälsotillstånd har högst förtroende för hälso-/vårdcentraler i sin region. De med ett sämre allmänt hälsotillstånd har ett klart lägre förtroende.

DIAGRAM 13. Förtroende för hälso-/vårdcentraler i sin region
Andel med stort eller mycket stort förtroende, svar fördelat på åldersgrupper

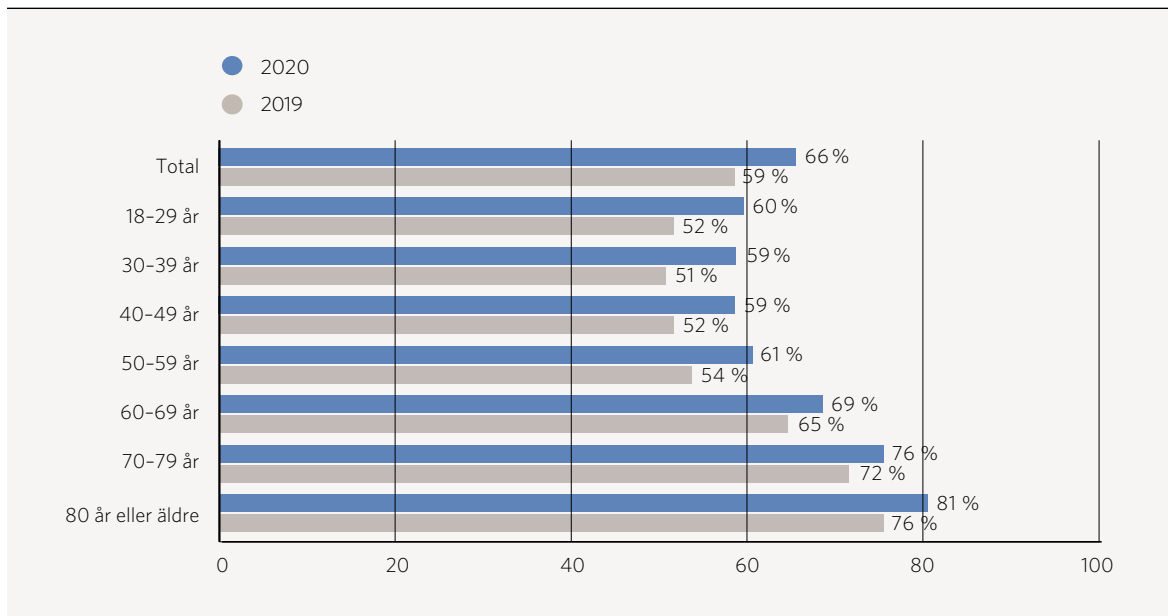
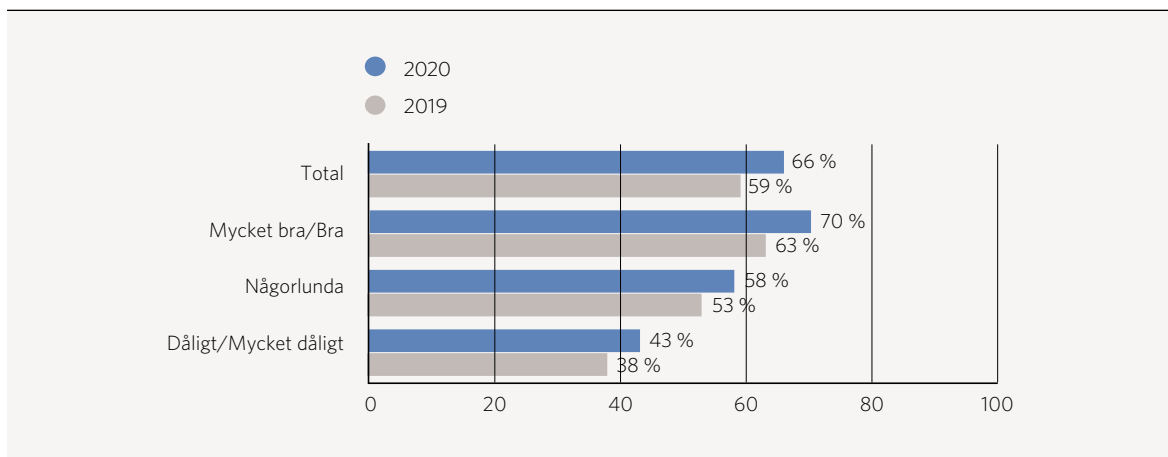

DIAGRAM 14. Förtroende för hälso-/vårdcentraler i sin region
Andel med stort eller mycket stort förtroende, svar fördelat på upplevt allmänt hälsotillstånd

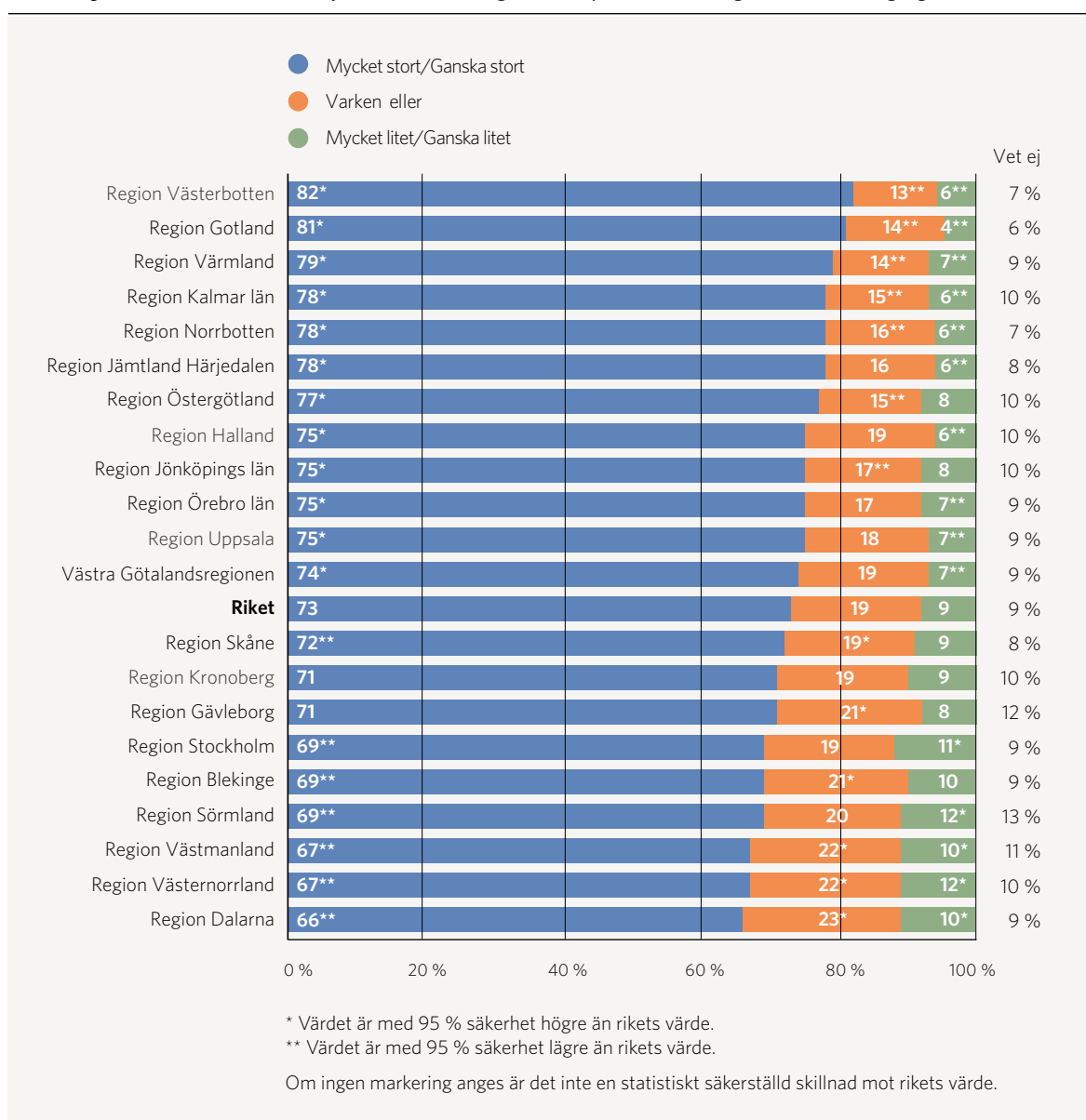
Förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin

Högt förtroende för regionernas hantering av coronapandemin

Coronapandemin har onekligen satt sin prägel på året 2020. Aktuell undersökning, som genomfördes under oktober och november 2020, visar att en tydlig majoritet av invånarna känner förtroende för hur deras region har hanterat pandemin. Närmare tre av fyra invånare har antingen högt eller

ganska högt förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin i sin region. Förtroendet är högst i Region Västerbotten med 82 procent och lägst i Region Dalarna med 66 procent.

DIAGRAM 15. Förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin i sin region, svar fördelat geografiskt

Högt förtroende i alla åldersgrupper

Till skillnad från resultaten för övriga frågor så är det inga nämnvärda skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller förtroendet för regionernas hantering av coronapandemin. Förtroendet är genomgående högt.

Kvinnor har i det här fallet något högre förtroende än män, 74 procent jämfört med 72 procent. Det skiljer sig mot utfallet för övriga förtroendefrågor där förhållandet är motsatt, men skillnaden ungefär lika stor.

Svarsmönstret kopplat till hälsotillstånd återkommer även för aktuell fråga. Personer som upplever ett dåligt eller mycket dåligt hälsotillstånd har ett betydligt lägre förtroende än övriga för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin i den egna regionen.

Gruppen som är födda i Sverige har ett markant högre förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering än personer som är födda både i övriga Norden och i övriga Europa samt utanför Europa.

DIAGRAM 16. Förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin i sin region

Andel med stort eller mycket stort förtroende, svar fördelat på åldersgrupper

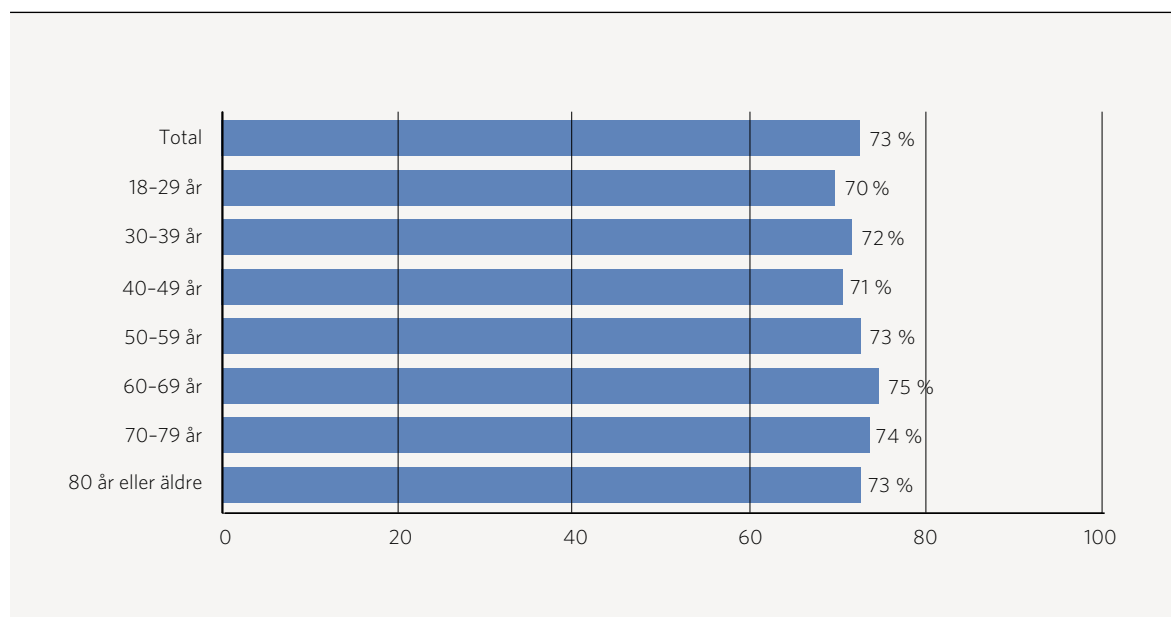
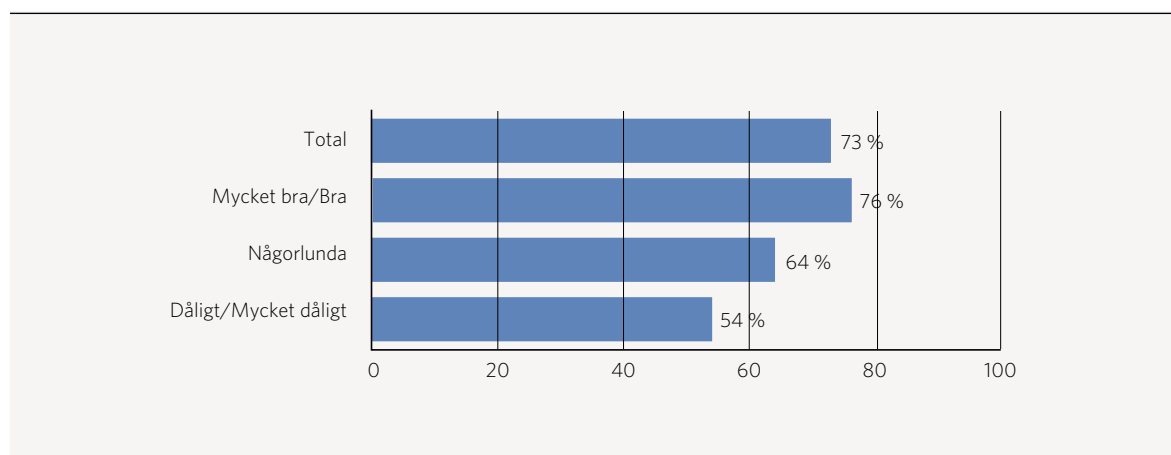

DIAGRAM 17. Förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin i sin region

Andel med stort eller mycket stort förtroende, svar fördelat på upplevt allmänt hälsotillstånd

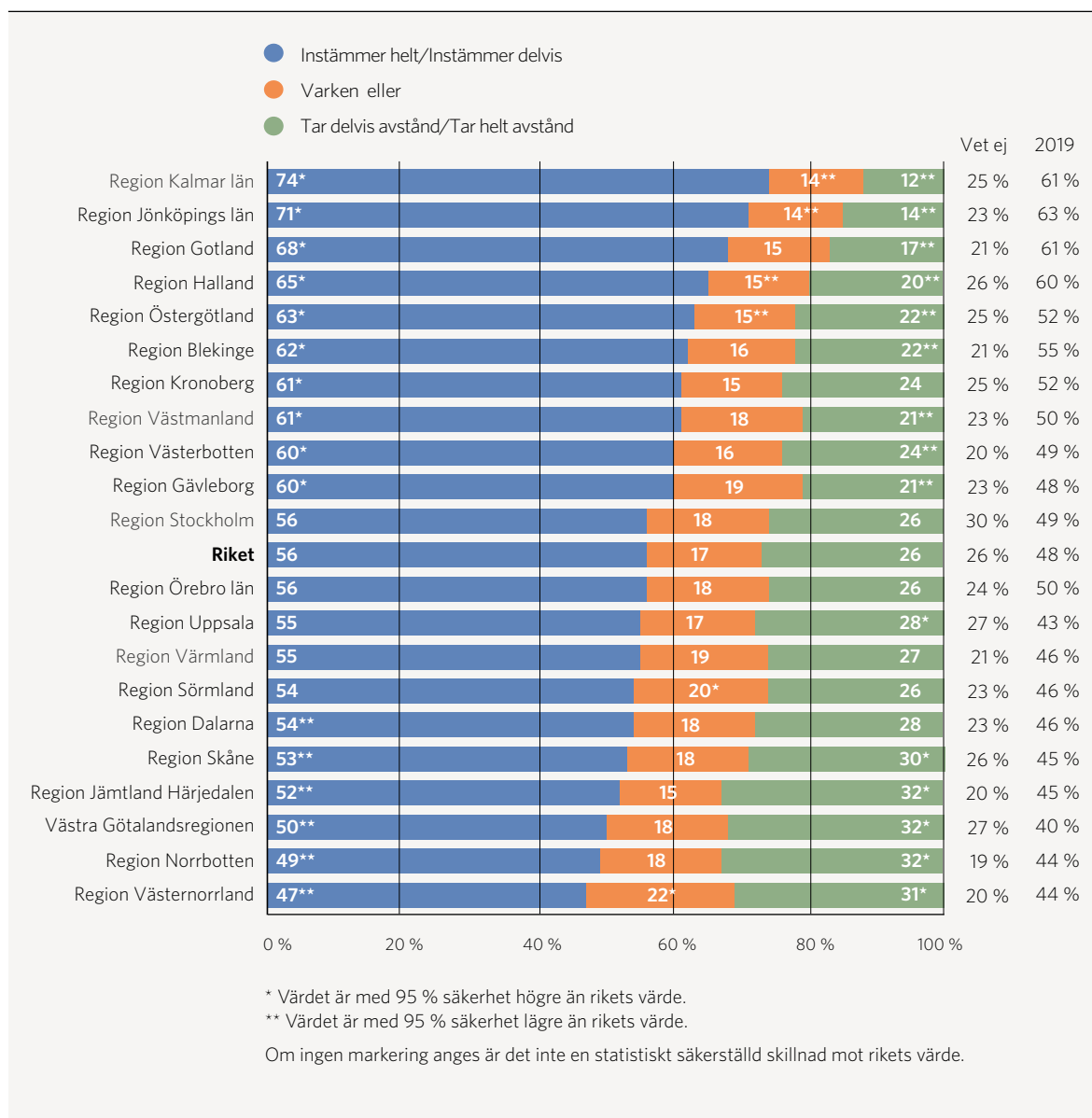
Väntetider till besök och behandling på sjukhus

Större andel anser att väntetiderna till sjukhus är rimliga

Drygt hälften av invånarna, 56 procent, anser att väntetiderna till besök och behandling på sjukhus är rimliga. Det motsvarar en ökning med åtta procentenheter i jämförelse med 2019, då 48 procent

var positivt inställda i frågan. Störst andel positivt inställda invånare finns i Region Kalmar län med 74 procent, medan lägst andel finns i Region Väster-norrland med 47 procent.

DIAGRAM 18. I min region är väntetider till besök och behandling på sjukhus rimliga, svar fördelat geografiskt

Andel instämmande ökar med stigande ålder

Äldre invånare anser i högre utsträckning än yngre att väntetiderna för besök och behandling på sjukhus är rimliga. Närmare tre av fyra invånare över 80 år är positivt inställda i frågan, medan motsvarande andel bland de mellan 18–29 år är 47 procent. I jämförelse med 2019 har andelen positivt inställda ökat i samtliga åldersgrupper.

Små skillnader sett till födelse-land

Födelse-land har för de flesta frågor stor påverkan på svars-mönstret. För frågan om väntetiderna till sjukhus är rimliga är skillnaden i uppfattning mycket liten mellan olika grupper sett till födelse-land. Vad gäller motsvarande fråga för hälso-/vårdcentraler är skillnaderna större, där personer födda i Sverige och övriga Norden är mer nöjda.

DIAGRAM 19. I min region är väntetider till besök och behandling på sjukhus rimliga

Andel som instämmer helt eller delvis, svar fördelat på åldersgrupper

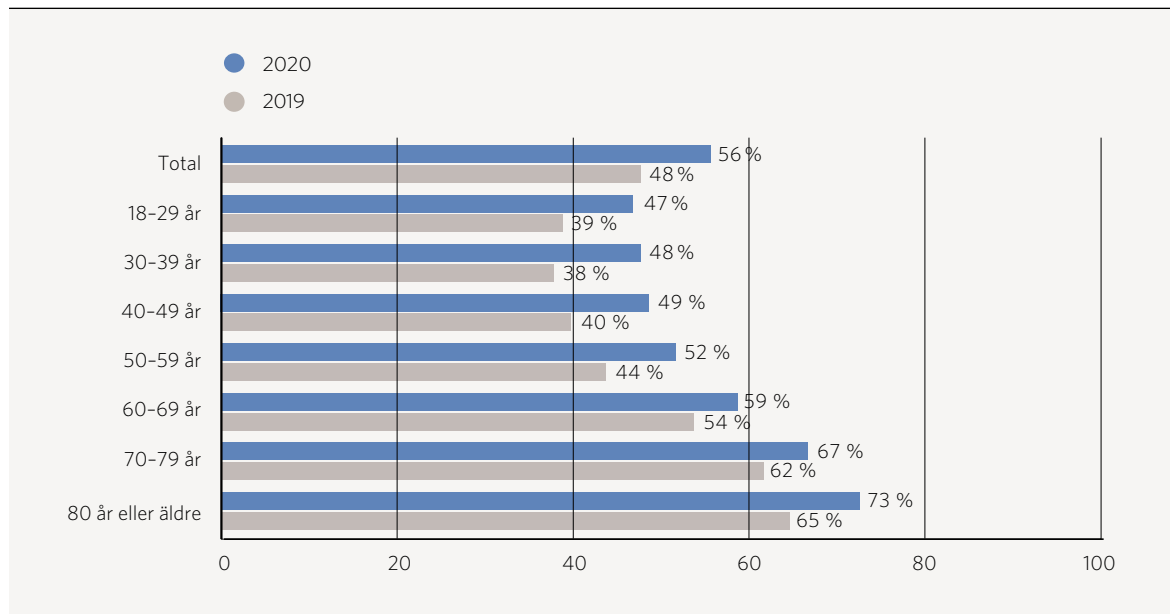
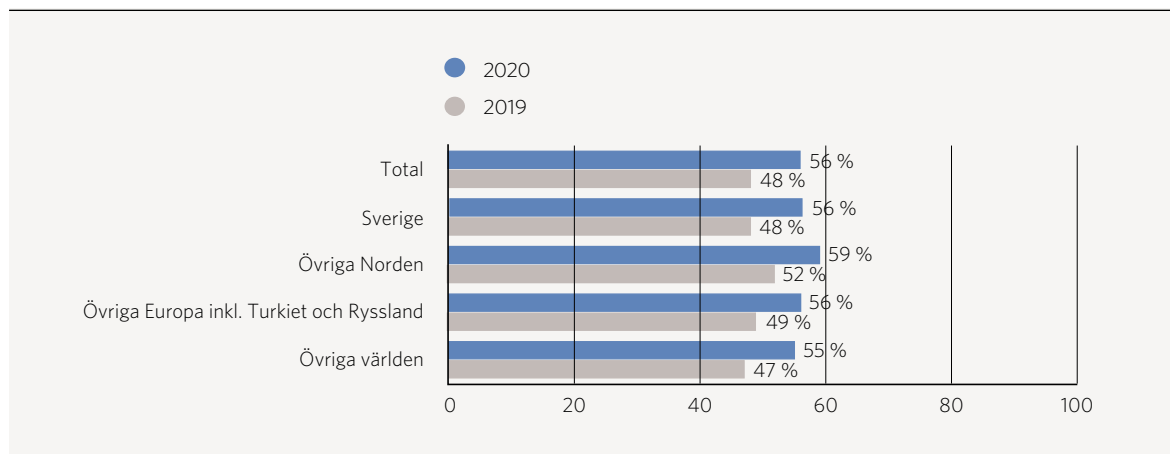

DIAGRAM 20. I min region är väntetider till besök och behandling på sjukhus rimliga

Andel som instämmer helt eller delvis, svar fördelat på födelse-land

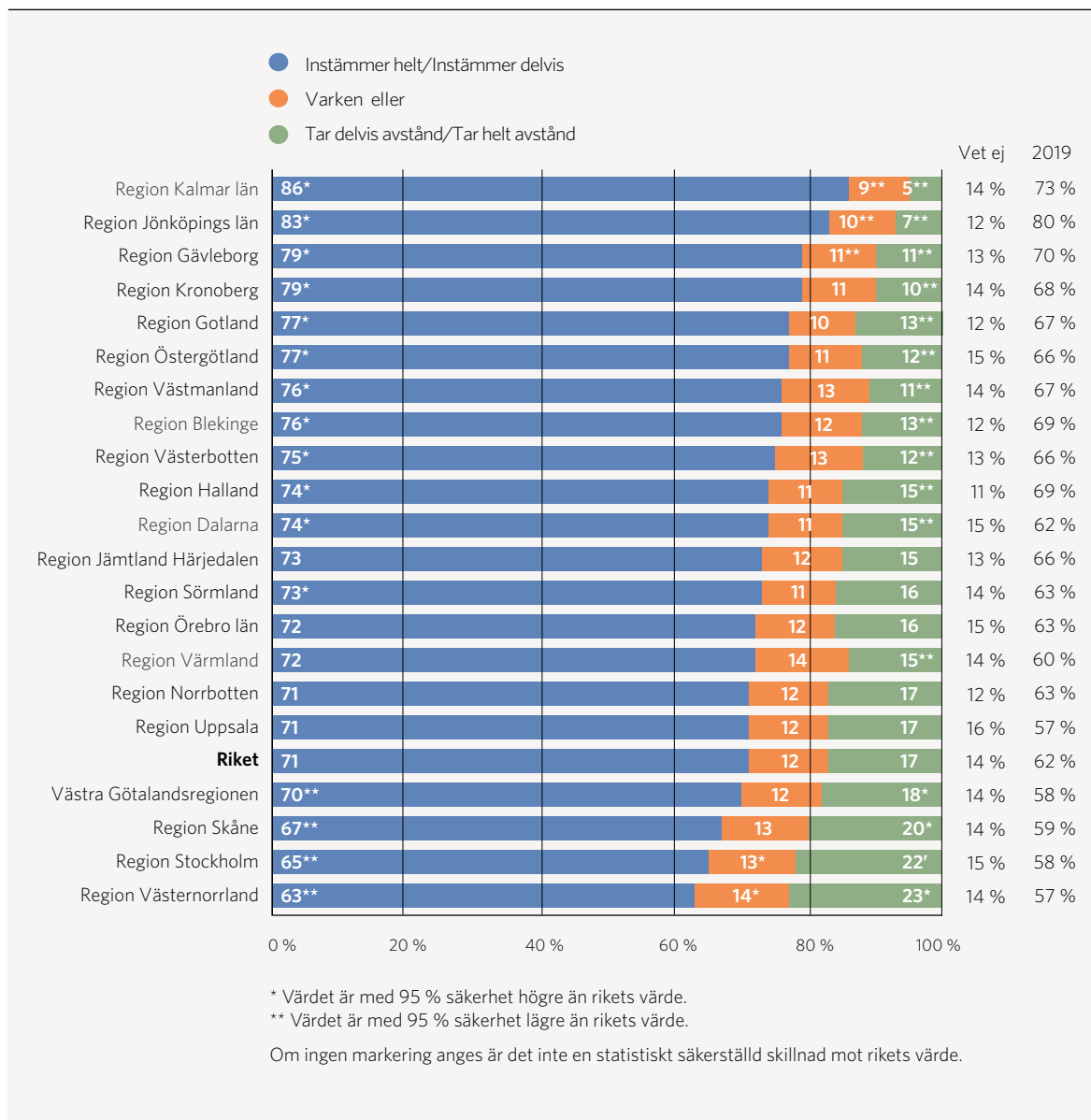
Väntetider till besök på hälso-/vårdcentral

Större andel anser att väntetiderna till hälso-/vårdcentral är rimliga

I frågan gällande huruvida väntetider till besök på hälso-/vårdcentral är rimliga i den egna regionen instämmer tre av fyra invånare helt eller delvis. Det motsvarar en ökning om nio procentenheter i jämförelse med 2019, då 62 procent var positivt

inställda i frågan. Region Kalmar län har störst andel instämmande invånare, hela 86 procent. Lägst andel återfinns i Region Västernorrland där 63 procent instämmer helt eller delvis.

DIAGRAM 21. I min region är väntetider till besök på hälso-/vårdcentraler rimliga, svar fördelat geografiskt

Positiv inställning ökar med stigande ålder

Drygt 80 procent av de över 70 år är av åsikten att väntetiderna är rimliga, vilket kan ställas i relation till motsvarande andel bland personer mellan 18–29 år, vilken är 60 procent. I jämförelse med 2019 ökar andelen positivt inställda i samtliga åldersgrupper.

Hälsotillstånd påverkar den positiva inställningen

Hälsotillståndet påverkar även svarsmonstret för denna fråga. Personer som upplever sitt allmänna hälsotillstånd som dåligt/mycket dåligt upplever i lägre grad att väntetiderna till hälso-/vårdcentraler är rimliga. Positivt är dock att andelen som uttrycker att de anser att väntetiderna är rimliga ökar mellan 2019 och 2020 i samtliga grupper, oavsett upplevt hälsotillstånd.

DIAGRAM 22. I min region är väntetider till besök på hälso-/vårdcentraler rimliga

Andel som instämmer helt eller delvis, svar fördelat på åldersgrupper

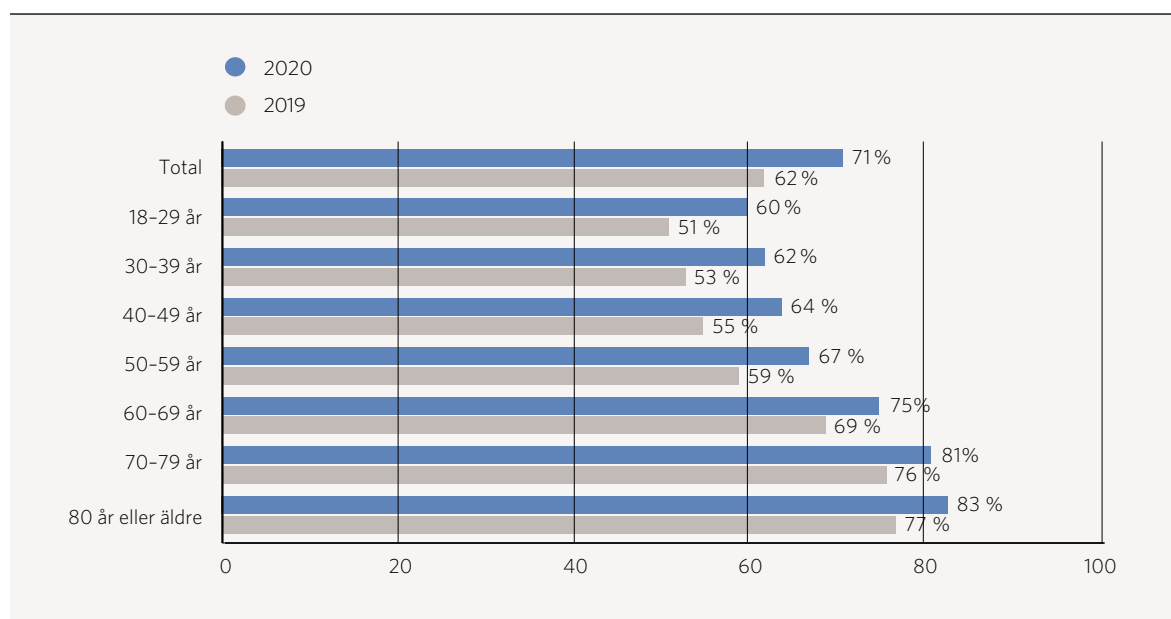
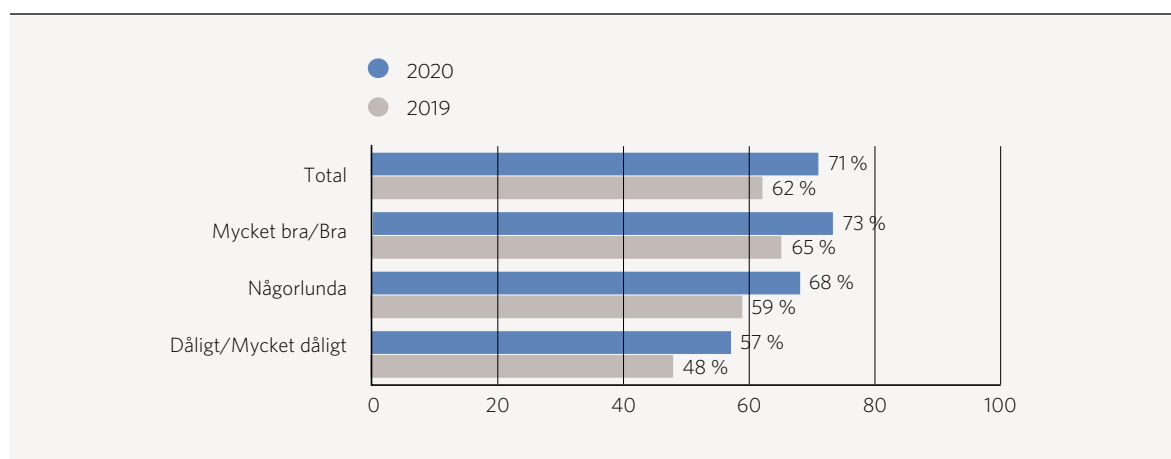

DIAGRAM 23. I min region är väntetider till besök på hälso-/vårdcentraler rimliga

Andel som instämmer helt eller delvis, svar fördelat på upplevt allmänt hälsotillstånd

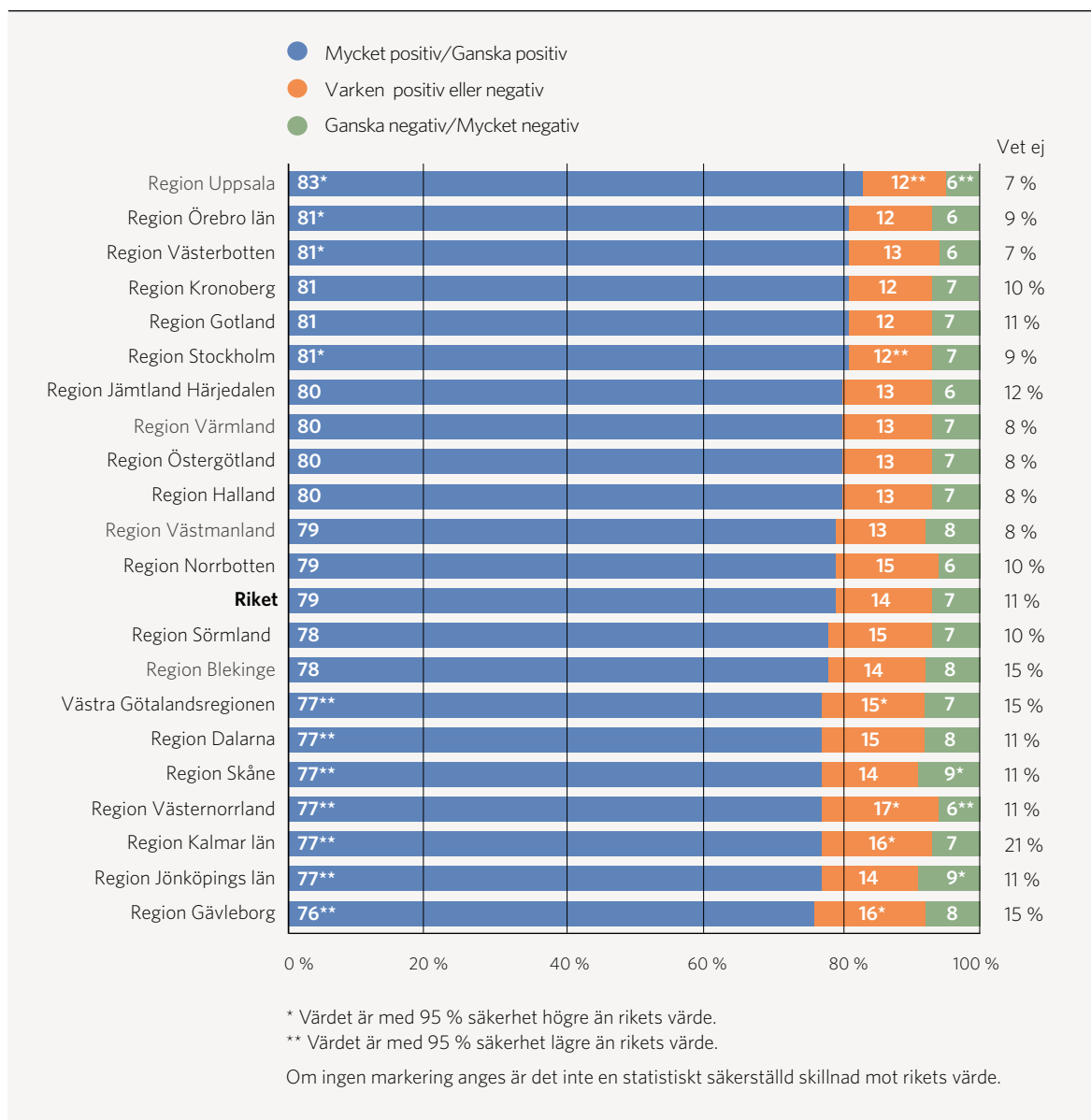
Inställning till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster

Invånarna är positivt inställda till 1177 Vårdguidens e-tjänster

En majoritet av invånarna, drygt tre av fyra, är positivt inställda till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster. Andelen positivt inställda är hög i samt-

liga regioner, men som allra högst i Region Uppsala med 83 procent. Eftersom frågan är ny för i år finns ingen jämförelsedata mot 2019.

DIAGRAM 24. Inställning till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster, svar fördelat geografiskt

Positiv inställning oavsett hälsotillstånd

Samtliga åldersgrupper är positivt inställda till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster. De under 80 år är det dock i klart högre utsträckning än de över 80 år. Noterbart är att omkring tre av fyra i åldrarna 60–79 år är positivt inställda i frågan samt att den positiva inställningen går igenom oavsett egenskattat allmänt hälsotillstånd.

Kvinnor är något mer positiva än män, men det skiljer endast 2 procentenheter sett till andelen som är mycket eller ganska positiva. 80 procent jämfört med 78 procent.

Skillnaderna i inställning är även mycket liten mellan olika grupper sett till födelseland.

DIAGRAM 25. Inställning till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster
Andel mycket positiva eller ganska positiva, svar fördelat på åldersgrupper

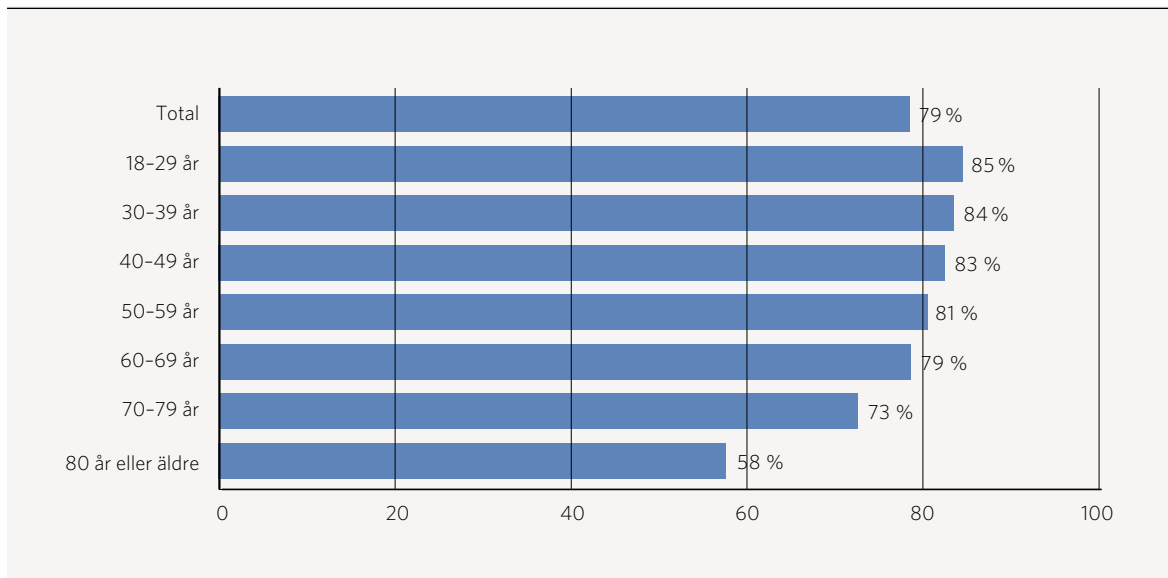
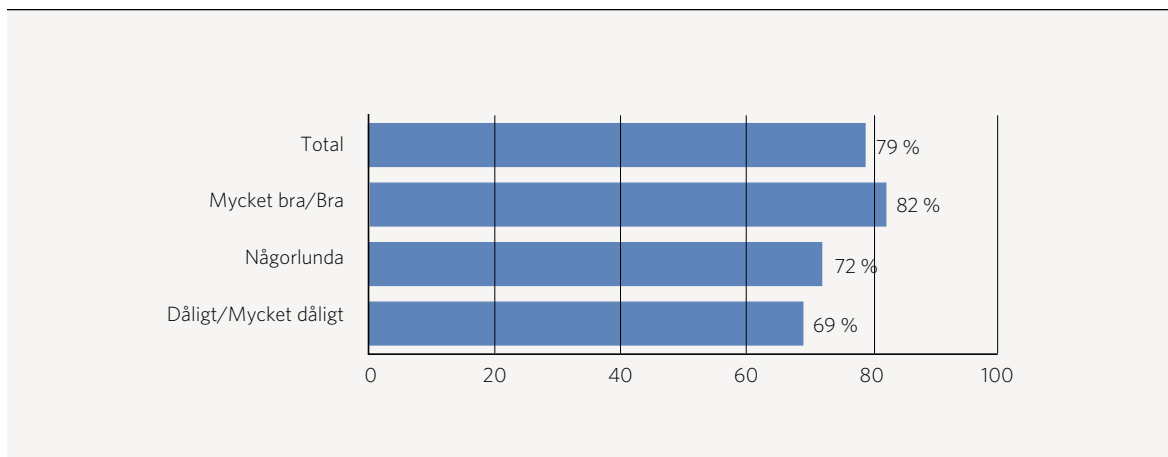

DIAGRAM 26. Inställning till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster
Andel mycket positiva eller ganska positiva, svar fördelat på upplevt allmänt hälsotillstånd

Inställning till vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik

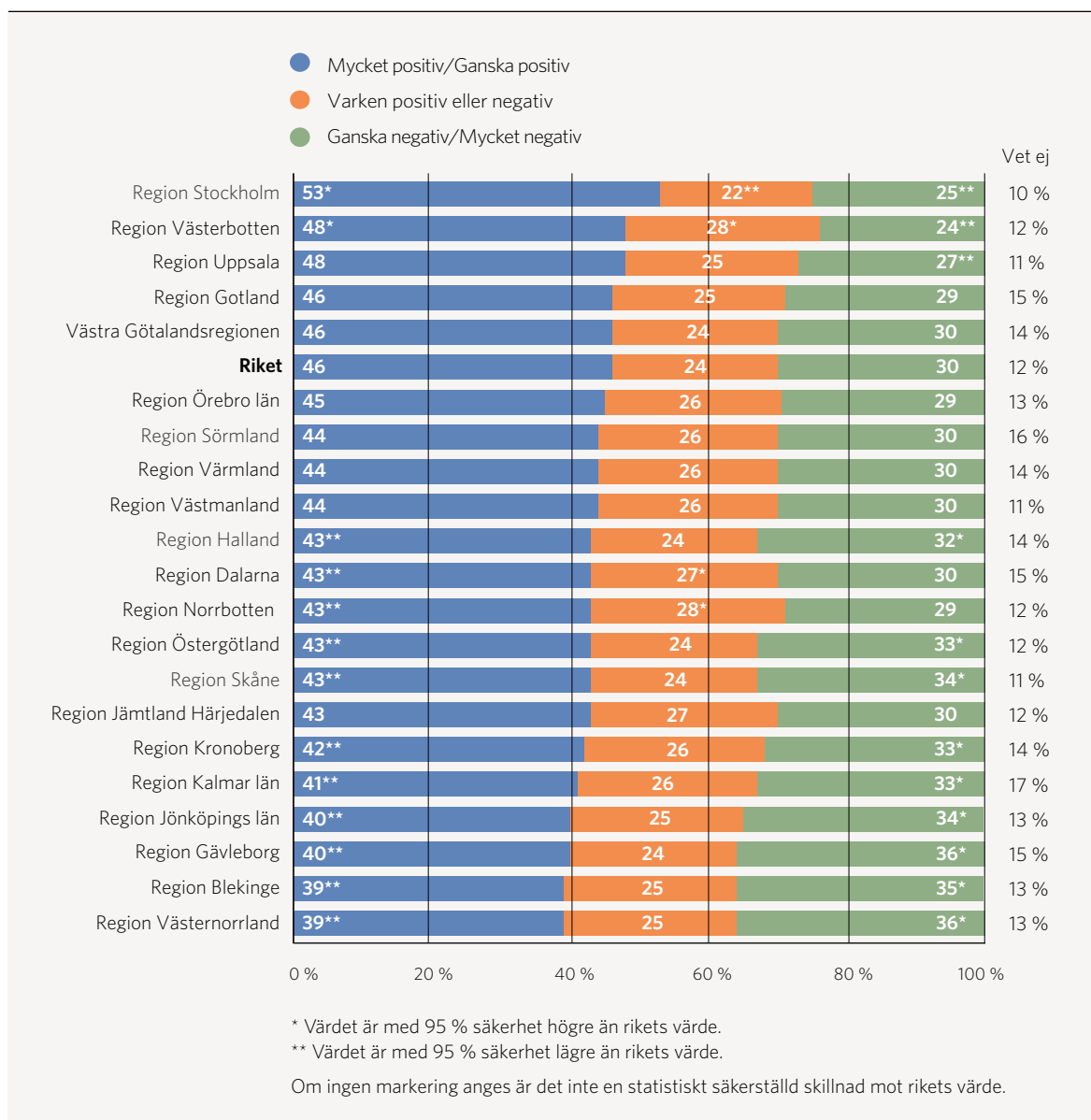
Knappt hälften av invånarna är positiva till vård med hjälp av digital teknik

46 procent av invånarna är positivt inställda till vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik, medan 30 procent är negativa. Det är endast i Region Stockholm som en majoritet av

invånarna är positivt inställda i frågan. Lägst andel positivt inställda invånare återfinns i Region Västernorrland, där 39 procent är positivt inställda.

Kvinnor är något mer positivt inställda än män, 47 procent jämfört med 44 procent. Eftersom frågan är ny för i år finns ingen jämförelsedata mot 2019.

DIAGRAM 27. Inställning till vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik, svar fördelat geografiskt

Utrikesfödda och yngre positiva i större utsträckning

Det är främst de mellan 18–59 år som är positivt inställda vad gäller vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik. Störst skepsis återfinns bland de mellan 70–79 år och 80 år eller äldre, med 29 procent respektive 22 procent positivt inställda.

Personer födda utanför Europa är betydligt mer positivt inställda till vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik än personer

födda i Sverige eller övriga Norden. 56 procent ställer sig positiva i gruppen vars födelseland ligger utanför Europa, jämfört 41 procent födda i övriga Norden och 45 procent födda i Sverige.

De som skattar sitt allmänna hälsotillstånd som dåligt är mer skeptiska än personer som upplever sin hälsa som god.

DIAGRAM 28. Inställning till vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik

Andel mycket positiva eller ganska positiva, svar fördelat på åldersgrupper

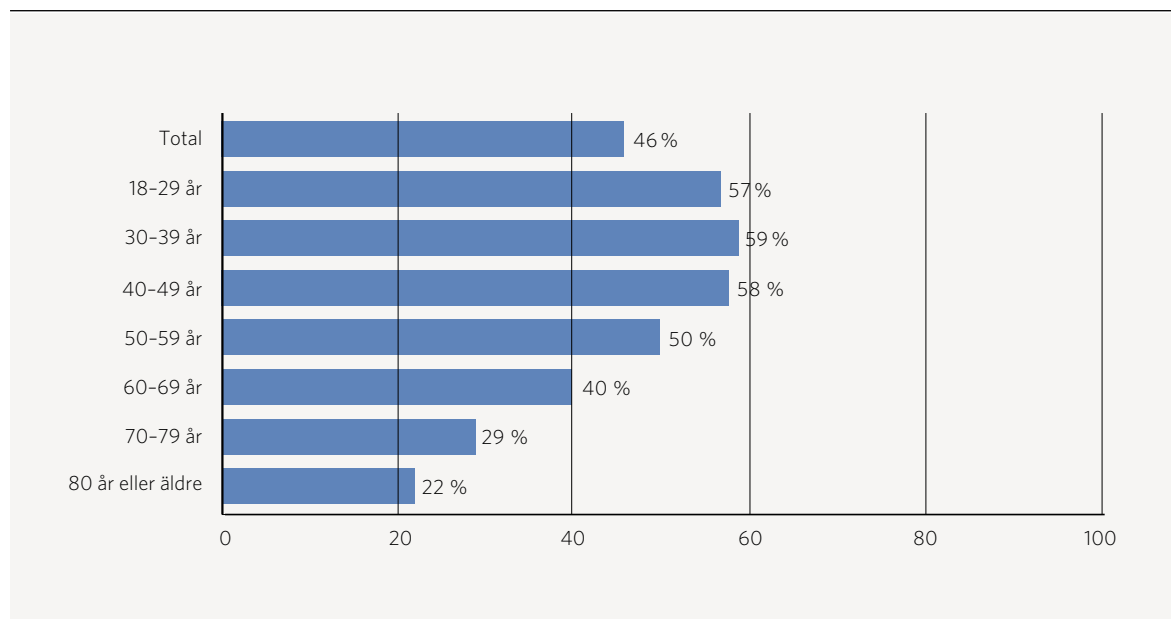
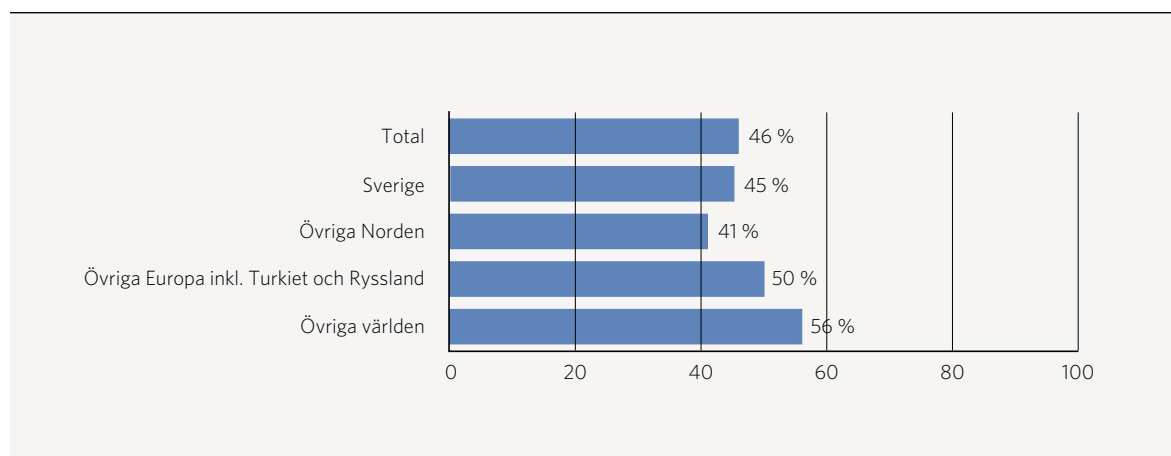

DIAGRAM 29. Inställning till vård, konsultation och behandling med hjälp av digital teknik

Andel mycket positiva eller ganska positiva, svar fördelat på födelseland

Inställning till större möjligheter att kunna vårdas hemma med stöd av digital teknik

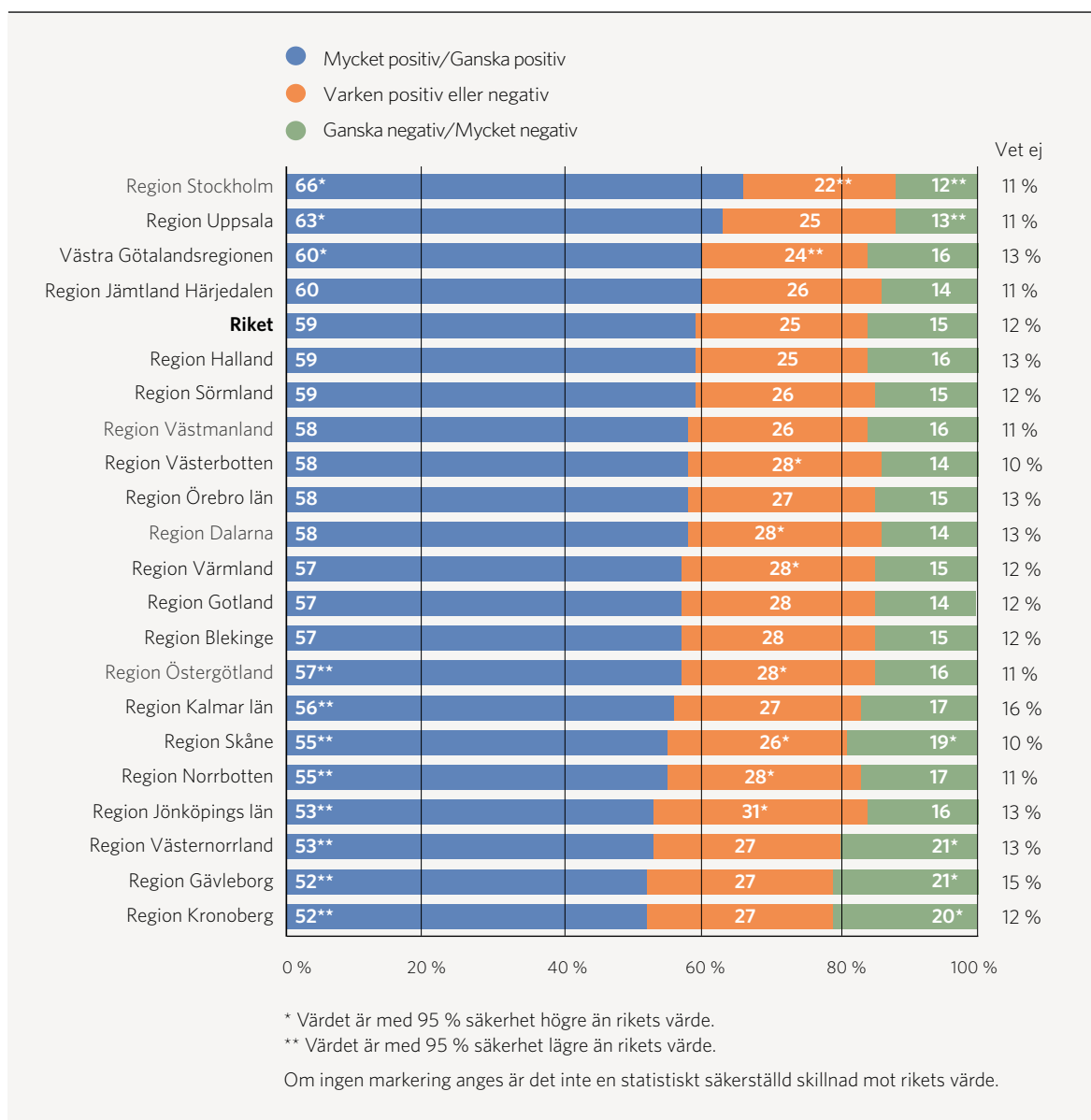
Stor andel är positivt inställda till att vårdas hemma med stöd av digital teknik

59 procent av invånarna är positivt inställda till större möjligheter att vårdas hemma, genom hembesök av vårdpersonal varvat med stöd av digital teknik. Andelen positivt inställda är störst i Region Stockholm, och lägst i Region Kronoberg.

Kvinnor är mer positivt inställda än männen, 61 procent jämfört med 57 procent.

Eftersom frågan är ny för i år finns ingen jämförelsedata mot 2019.

DIAGRAM 30. Inställning till större möjligheter att kunna vårdas hemma med stöd av digital teknik, svar fördelat geografiskt

Äldre något mer skeptiska

Inställningen till möjligheten att vårdas hemma, varvat med stöd till digital teknik, skiljer mellan åldersgrupper och beror även på upplevt allmänt hälsotillstånd. Äldre åldersgrupper och personer med sämre hälsotillstånd är något mer skeptiska.

I dessa grupper svarar omkring hälften att de är mycket eller ganska positiva, medan motsvarande siffra är upp mot 70 procent i de yngsta åldersgrupperna och drygt 60 procent om man enbart tittar på gruppen som upplever att de har ett bra allmänt hälsotillstånd.

DIAGRAM 31. Inställning till större möjligheter att kunna vårdas hemma med stöd av digital teknik
Andel mycket positiva eller ganska positiva, svar fördelat på åldersgrupper

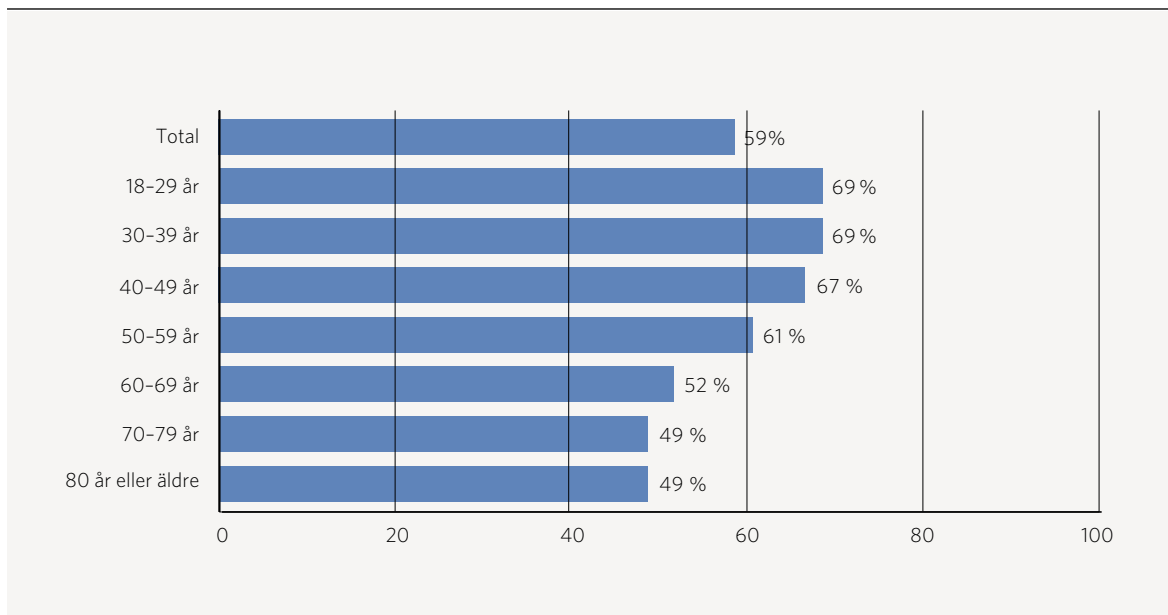
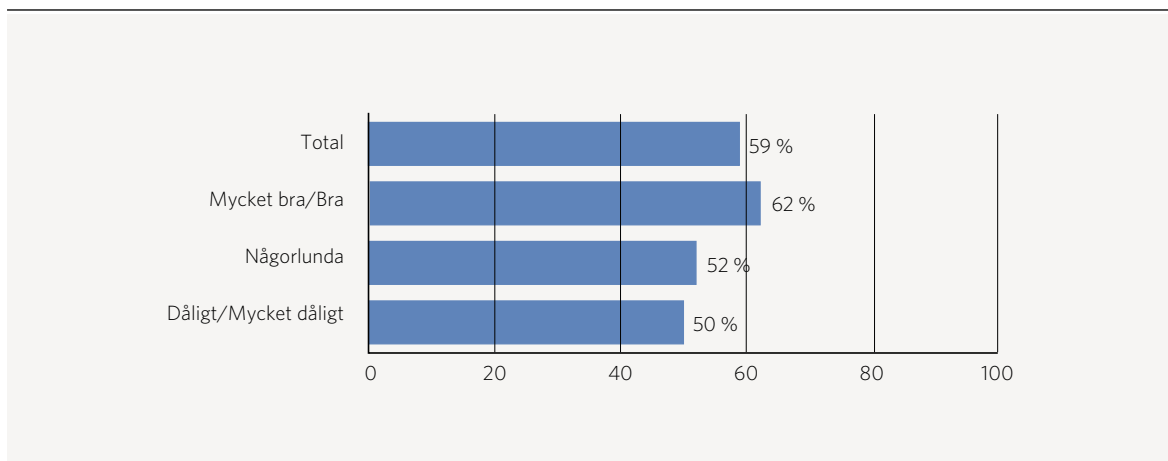

DIAGRAM 32. Inställning till större möjligheter att kunna vårdas hemma med stöd av digital teknik
Andel mycket positiva eller ganska positiva, svar fördelat på upplevt allmänt hälsotillstånd

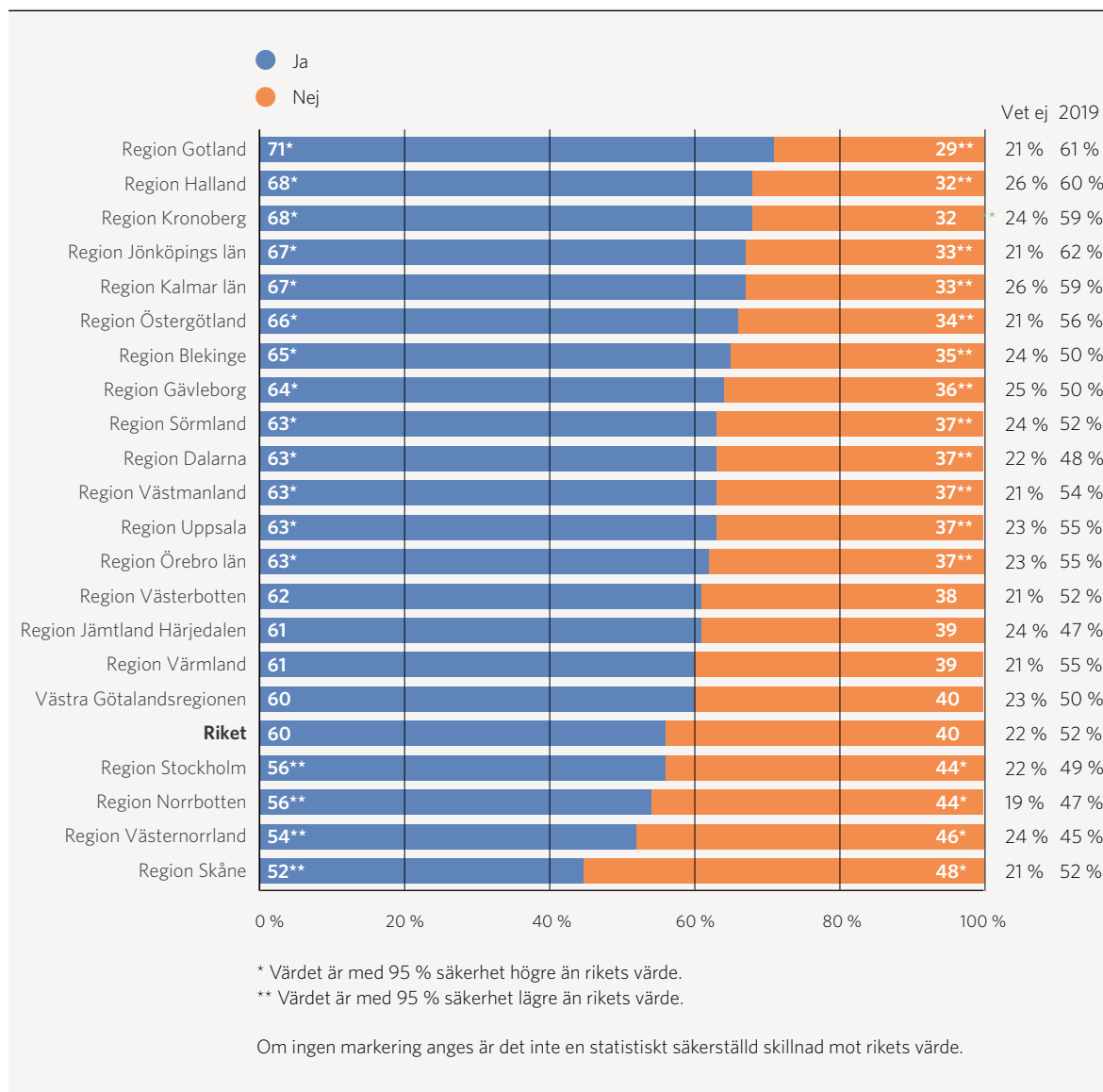
Vård på lika villkor

Andelen som uppfattar att vården ges på lika villkor ökar

60 procent av invånarna uppfattar att vården ges på lika villkor. Det motsvarar en ökning om åtta procentenheter i jämförelse med 2019, då 52 procent var av samma uppfattning. Störst andel åter-

finns i Region Gotland med 71 procent. Minst andel har Region Skåne, där 52 procent uppfattar att vården ges på lika villkor.

DIAGRAM 33. Målet för hälso- och sjukvården är god hälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen
Uppfattar du att vården ges på lika villkor, dvs. att behovet av vård avgör, inte något annat? Svar fördelat geografiskt

De äldsta och de yngsta uppfattar att vården ges på lika villkor i störst utsträckning

Invånare i åldrarna 18–29 år samt 70 år eller äldre uppfattar att vården ges på lika villkor i större utsträckning än övriga åldersgrupper. Störst ökning i jämförelse mot 2019 noteras i åldersgruppen 50–59 år med 11 procentenheter, även om andelen positivt inställda i frågan ökar i samtliga åldersgrupper.

Män och utrikesfödda uppfattar i högre utsträckning att vården ges på lika villkor

Män svarar i högre utsträckning än kvinnor att de uppfattar att vården ges på lika villkor, 64 procent jämfört med 55 procent. Ökning har skett både bland män och kvinnor från föregående år.

Andelen positivt inställda är högre i grupper födda utanför Norden och utanför Europa. Bland personer födda utanför Europa svarar 71 procent att de uppfattar att vården ges på lika villkor, jämfört med 59 procent bland personer födda i Sverige eller övriga Norden.

DIAGRAM 34. Andel som uppfattar att vården ges på lika villkor, svar fördelat på åldersgrupper

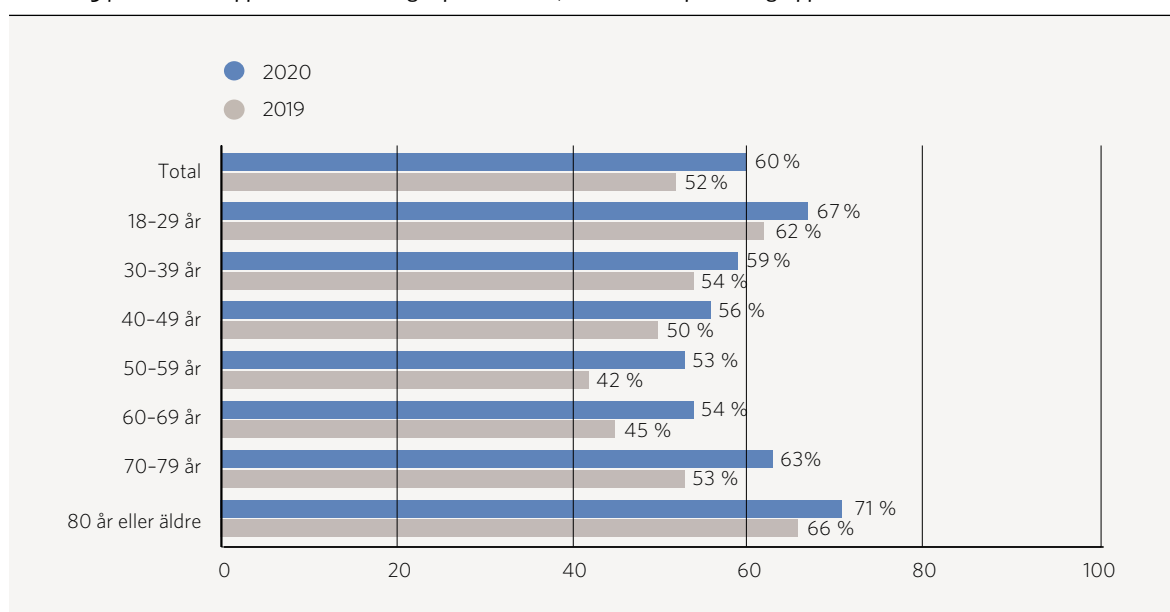
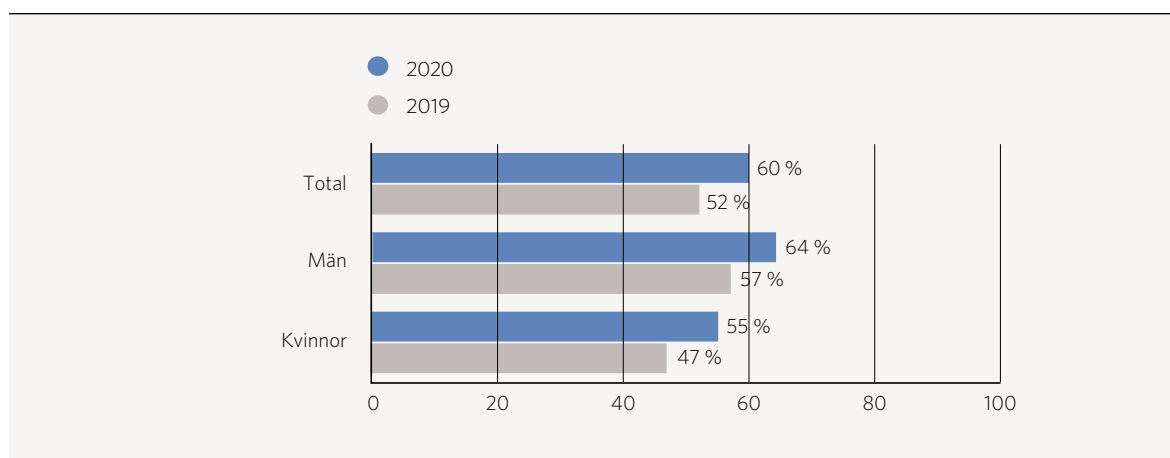

DIAGRAM 35. Andel som uppfattar att vården ges på lika villkor, svar fördelat på kön

BILAGA 1

TABELL 1. Andel som besökt hälso- och sjukvården, per region samt för riket
Har du någon gång under de senaste 6 månaderna besökt hälso- och sjukvården?

Region	Ja, som patient	Ja, som anhörig/ närstående	Ja, både som patient och anhörig/närstående	Nej	Totalt ansvar svar	Vet ej
Region Blekinge	58 %	8 %	8 %	26 %	800	1 %
Region Dalarna	57 %	7 %	8 %	28 %	1 433	1 %
Region Gotland	59 %	7 %	11 %	23 %	303	0 %
Region Gävleborg	61 %	6 %	7 %	26 %	1 435	1 %
Region Halland	58 %	7 %	9 %	26 %	1 611	1 %
Region Jämtland Härjedalen	58 %	7 %	9 %	26 %	651	1 %
Region Jönköpings län	57 %	7 %	10 %	26 %	1 767	1 %
Region Kalmar län	58 %	7 %	8 %	28 %	1 232	1 %
Region Kronoberg	57 %	8 %	10 %	25 %	978	1 %
Region Norrbotten	56 %	7 %	9 %	27 %	1 282	1 %
Region Skåne	55 %	8 %	10 %	26 %	6 711	1 %
Region Stockholm	57 %	7 %	9 %	27 %	11 316	1 %
Region Sörmland	56 %	8 %	11 %	25 %	1 450	0 %
Region Uppsala	57 %	7 %	9 %	27 %	1 858	1 %
Region Värmland	58 %	7 %	8 %	27 %	1 417	1 %
Region Västerbotten	57 %	9 %	9 %	26 %	1 352	1 %
Region Västernorrland	52 %	9 %	9 %	30 %	1 221	2 %
Region Västmanland	57 %	8 %	9 %	26 %	1 353	1 %
Region Örebro län	57 %	8 %	8 %	27 %	1 501	1 %
Region Östergötland	58 %	9 %	9 %	24 %	2 300	1 %
Västra Götalandsregionen	58 %	7 %	9 %	26 %	8 443	1 %
Riket	57 %	7 %	9 %	26 %	50 413	1 %

BILAGA 2

TABELL 1. Fakta om respondenterna (oviktat)

Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?	Andel	Antal
Mycket bra	29 %	14 583
Bra	44 %	22 379
Någorlunda	22 %	11 023
Dåligt	5 %	2 300
Mycket dåligt	1 %	481
Bas		50 766
Utbildningsnivå	Andel	Antal
Grundskola	12 %	5 921
Gymnasieskola	37 %	18 543
Universitet/högskola	41 %	20 857
Annan utbildning	10 %	5 276
Bas		50 597
Födelseland	Andel	Antal
Sverige	90 %	45 446
Övriga Norden	3 %	1 380
Övriga Europa (Ryssland och Turkiet räknas till Europa)	3 %	1 555
Övriga världen	4 %	2 204
Bas		50 585
Åldersgrupp	Andel	Antal
18-29 år	14 %	7 106
30-39 år	12 %	5 939
40-49 år	13 %	6 813
50-59 år	17 %	8 590
60-69 år	17 %	8 695
70-79 år	19 %	9 688
80 år eller äldre	8 %	4 023
Bas		50 854
Hälsotillstånd	Andel	Antal
Mycket bra/Bra	73 %	36 962
Någorlunda	22 %	11 023
Dåligt/Mycket dåligt	5 %	2 781
Bas		50 766
Kön	Andel	Antal
Kvinnor	49 %	25 108
Män	51 %	25 746
Bas		50 854

BILAGA 3

TABELL 3. Antal svar per region samt totalt för riket

Region	Grundutförande	Utökat antal svar	Totalt antal svar	Bruttourval	Stratifiering
Region Blekinge	1 000	0	1 187	4 000	5
Region Dalarna	1 000	0	1 264	4 000	-
Region Gotland	1 000	0	1 068	4 000	-
Region Gävleborg	1 000	0	1 316	4 000	4
Region Halland	1 000	500	1 725	6 000	6
Region Jämtland Härjedalen	1 000	0	1 109	4 000	-
Region Jönköpings län	1 000	0	1 042	4 000	-
Region Kalmar län	1 000	0	1 400	4 000	-
Region Kronoberg	1 000	0	1 245	4 000	-
Region Norrbotten	1 000	1 000	2 510	8 000	4
Region Skåne	1 000	5 000	7 442	24 000	4
Region Stockholm	1 000	6 800	9 509	31 200	39
Region Sörmland	1 000	0	1 034	4 000	-
Region Uppsala	1 000	1 000	2 432	8 000	8
Region Värmland	1 000	250	1 671	5 000	5
Region Västerbotten	1 000	0	1 310	4 000	-
Region Västernorrland	1 000	0	1 253	4 000	3
Region Västmanland	1 000	0	1 017	4 000	-
Region Örebro län	1 000	0	1 233	4 000	-
Region Östergötland	1 000	0	1 112	4 000	-
Västra Götalandsregionen	1 000	6 540	8 975	30 160	58
Riket			50 854	168 360	136

Hälso- och sjukvårdsbarometern 2020

BEFOLKNINGENS ATTITYDER TILL, FÖRTROENDE FÖR OCH UPPFATTNING OM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

Hälso- och sjukvårdsbarometern är en årlig nationell undersökning med syftet att fånga befolkningens attityder till, förtroende för och uppfattning om svensk hälso- och sjukvård. Befolkningens syn på hälso- och sjukvården är ett viktigt perspektiv att ha med i arbetet med att planera, leda, styra och förbättra regionernas verksamhet. Att följa upp befolkningens förtroende, upplevelse av tillgång till sjukvård och inställningar i olika frågor är en viktig del för att kunna föra en demokratisk dialog och identifiera förbättringsområden. Hur invårnarnas uppfattning utvecklar sig över tid är även intressant i relation till förändringar som görs, både lokalt och nationellt, i form av olika beslut, reformer och insatser som syftar till att förbättra för befolkningen.

Undersökningen har genomförts i samtliga regioner. Arbetet samordnas av Sveriges Kommuner och Regioner, SKR.

Rapporten är en sammanfattning av resultaten från 2020 års undersökning. Det finns även möjlighet att ta del av resultaten från undersökningen på webbsidan www.vardenisiffror.se.